

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 23, П'ЯТНИЦЯ, 7 ЧЕРВНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 23, FRIDAY, JUNE 7, 2024

\$2.00

Вражено радіолокаційні станції Росії Зустрічі Президента Зеленського

Радіолокаційна станція (РЛС) далекого виявлення цілей „Воронеж-М“

Олександр Тартачний

Безпілотник Головного управління розвідки (ГУР) Міноборони 26 травня атакував радіолокаційну станцію (РЛС) далекого виявлення цілей „Воронеж-М“ у російському місті Орську за 1,800 кілометрів від кордону з Україною.

Хоча офіційно Україна не взяла на себе відповідальність за атаки на об'єкти радіорозвідки на території

Росії та у тимчасово окупованому Криму, джерела „Української правди“, повідомляють, що використання безпілотників координувало ГУР Міноборони.

У квітні дрони-камікадзе дісталися російської загоризонтної РЛС „Контейнер“ Ковилкіно у Мордовії, яке розташоване більш як за 680 км від українського кордону. Двокоор-

(Закінчення на стор. 16)

Зустріч із міністром оборони США Ллойдом Остіном. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський 3 червня здійснив візиту до Республіки Філіппіни, де провів зустріч із Президентом цієї країни Фердинандом Маркосом-молодшим, яка стала першою в історії двосторонніх відносин. В. Зеленський висловив вдячність Президентові Філіппін за підтримку територіальної цілісності й суверенітету України, а також важливих резолюцій ООН, які засуджують російську агресію. Він поінформував про відкриття Посольства України в Респуб-

ліці Філіппіни вже цього року, що має посилити співпрацю між державами.

* * *

Під час візиту до Сінгапуру 3 червня Президент України В. Зеленський зустрівся з Президентом цієї країни Тарманом Шанмугаратнамом, подякував за чітку позицію Сінгапуру щодо засудження російської агресії, підтримку санкційного тиску на РФ та надану гуманітарну допомогу.

Лідери також обговорили перспек-

(Закінчення на стор. 16)

Авдієнція у Короля Швеції

СТОКГОЛЬМ. – 31 травня під час робочої візиту до Швеції Президент України Володимир Зеленський мав авдієнцію у Короля Швеції Карла XVI Густава.

Він подякував Швеції та шведському народові за всеохопну підтримку України та непохитну солідарність з українцями під час протистояння повномасштабній російській агресії. Президент України окремо зазначив, що Швеція надала тимчасовий захист від війни для понад 35 тис. людей, подякував за особливу допомогу маленьким українцям, зокрема в межах Міжнародної коаліції за повернення українських дітей.

Глава держави запросив Короля Швеції Карла XVI Густава та Королеву Сільвію відвідати Україну в зручний для них час.

На саміті „Україна – Північна Європа“

СТОКГОЛЬМ – 31 травня Президент Володимир Зеленський перебував з візитом у шведській столиці на саміті „Україна – Північна Європа“, де зустрівся з Президентом Фінляндії Александром Стуббом, прем'єр-

Король Швеції Карл XVI Густав, Володимир Зеленський та Королева Сільвія. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

міністрами Данії, Норвегії та Ісландії Метте Фредеріксен, Йонасом Гаром Стере та Б'ярні Бенедіктссоном. Він подякував цим країнам за всебічну

(Закінчення на стор. 16)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Бойові дії з 27 травня по 5 червня

- Сили протиповітряної оборони знищили 38 із 39 російських ударних БПЛА типу Shahed-131/136. Дрон ГУР атакував загоризонтну радіолокаційну станцію „Воронеж М“ у Орську Оренбурзької області у РФ на відстані понад 1,800 кілометрів.

- Сили оборони України успішно уразили ракетами АТАСМС Керченську поромну переправу, суттєвих пошкоджень зазнали два пороми, які здійснювали залізничні та автомобільні перевезення.

- Ударна група Військово-морських сил ракетами „Нептун“ уразила поромну переправу і нафтовий термінал порту „Кавказ“, що в Краснодарському краї РФ.

- Українські розвідники за допомогою ударних морських дронів Magura V5 в Криму вразили чотири

катери „Тунець“ – два з них знищено.

- У ніч з 29 на 30 травня у росіян стало менше на один комплекс дальнього радіолокаційного виявлення „Небо-СВУ“. Його уразили дрони, які є власною розробкою контррозвідників СБУ. Ця РЛС поблизу Армянську контролювала ділянку фронту в 380 км, забезпечуючи захист об'єктів ворога на території Криму.

- Франція відправить своїх інструкторів в Україну для підготовки українських військовослужбовців.

- На півдні спостерігається загострення на лінії бойового зіткнення, за добу російська армія провела 19 спроб штурму українських позицій.

(Закінчення на стор. 16)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Пашпортні сервіси продовжено

КИЇВ. – Кабінет міністрів України продовжив роботу закордонних підрозділів „Документ“ ще на півроку, повідомило Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Продовження ініціювали Мінреінтеграції та Міністерство внутрішніх справ. Роботу пашпортних сервісів за кордоном впроваджувала Державна міграційна служба. Проект був запроваджений у 2022 році та мав завершити свою дію наприкінці червня поточного року. Міністерство закордонних справ України дало розпорядження закордонним дипломатичним установам із 18 травня відновити прийом заяв на вчинення консульських дій чоловікам призовного віку, що був призупинений 23 квітня. (Радіо Свобода)

■ Про застосування англійської мови

КИЇВ. – 4 червня Верховна Рада схвалила закон про застосування англійської мови в Україні. За це проголосували 236 народних депутатів. Закон закріплює статус англійської мови як однієї із мов міжнародного спілкування в Україні. Документ визначає категорії посад, кандидати на які зобов'язані володіти англійською мовою, унормовує особливості застосування англійської мови в роботі органів влади, органів місцевого самоврядування, у сферах освіти, культури, транспорту, охорони здоров'я тощо. У парламенті виникла дискусія навколо правки, яка передбачає бюджетну підтримку для кінотеатрів за демонстрування англійськомовних фільмів. Правка була підтримана 226 голосами народних депутатів. (Радіо Свобода)

■ Будували будинок командиру

ОДЕСА. – Державне бюро розслідувань спільно зі Службою безпеки України повідомили про підозру командувачеві регіонального управління сил територіальної оборони „Південь“, який змушував підлеглих будувати йому приватний будинок. Він залучив трьох військовослужбовців до будівництва свого маєтку ще у 2023 році. Вони понад рік будували дім для начальника, отримуючи при цьому доплати за нібито виконання бойових завдань на передовій. Командувачеві повідомлено про підозру у перевищенні службових повноважень. Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк до 12 років. (Радіо Свобода)

■ Поліція викрила мережу шахраїв

КИЇВ. – Національна поліція викрила мережу шахрайських колцентрів, учасники якої під приводом інвестування у криптовалюту ошукували громадян України, Молдови, Казахстану та країн Європейського союзу. Організували й налагодили роботу злочинної мережі двоє уродженців Грузії. Маючи авторитет у кримінальних колах, вони залучили до протиправної діяльності ще 12 громадян. Оператори представлялися співробітниками фондових бірж і пропонували вкласти кошти у криптовалюту. Використовуючи психологічні прийоми, вони запевняли громадян в отриманні інвестиційного прибутку. Потерпілі переказували гроші на електронні гаманці та банківські картки. За такою схемою шахраї ошукали громадян України, Молдови, Казахстану та країн ЄС на кілька мільйонів гривень. Правоохоронці затримали 14 учасників угруповання, зокрема його лідерів. На території Києва та області правоохоронці провели загальом майже 40 обшуків за місцями проживання та у транспортних засобах зловмисників. У результаті вилучили 12 автомобілів, 136 одиниць комп'ютерної техніки, 951 сім-картку, 455 стартових пакетів, чорнові записи, 64,5 тис. дол., понад 311 тис. грн і 4,6 тис. євро. (Укрінформ)

■ Благодійний фестиваль „Дитячі долони“

ЗИМНА ВОДА, Львівська область. – У селі відбувся з нагоди Міжнародного дня захисту дітей благодійний фестиваль „Дитячі долони“ на підтримку Збройних сил, на якому вдалося зібрати 378,299 грн і 40 євро. Кошти передадуть на потреби оборонців. Фестиваль провели учні і вчителі місцевого ліцею. Відбувся благодійний ярмарок, лотерія, концерт й авкціон, основними лотами якого були картини, створені учнем ліцею. Крім того, всі охочі взяли участь у плетінні маскувальних сіток та майстерклясах. (Укрінформ)

„Формула миру“ – рятівне коло для Європи

Тарас Гаюн

Переговори про мирне врегулювання між Україною та Росією розпочалися практично відразу після початку повномасштабного вторгнення наприкінці лютого 2022 року. Спочатку делегації зустрічалися в Білорусі, але в березні перемовини перенесли до Стамбула. Сторони навіть створили проект рамкової угоди, проте згодом контакти між ними припинилися. Низка інших держав також намагалися запропонувати свої мирні плани для якнайшвидшого, на їхню думку, закінчення війни в Україні.

Однак, інші „мирні плани“ лише свідчили про бажання продовжити війну через заморожування, ескалацію та збереження російського агресивного режиму. Так, китайський план „замороження“ не передбачає вирішення жодних проблем, пов'язаних із порушенням міжнародного права Росією. Китайський „мирний план“ не передбачає дотримання статуту ООН, територіальної цілісності, поваги до суверенітету. Сьогодні КНР фактично пропонує заморозити лінію фронту. Це означатиме, що Україна залишиться без частини своєї території, окупованої РФ, з незрозумілими перспективами та на невизначений термін.

Незважаючи на зусилля світового співтовариства для припинення бойових дій в Україні, президент Росії Володимир Путін не бажає брати участь у діалозі. Про відмову вести переговори свідчать рішення російського президента провести навчання із застосування тактичної ядерної зброї та триваючі ракетні і артилерійські обстріли мирних міст України. Навіть під час спроб мирних переговорів Росія чітко виявляла свої геноцидні наміри, невпинно проводячи свою пропаганду, яка заперечувала існування української нації. А згодом цю геноцидну риторику продовжила на практиці армія Путіна в таких місцях, як Буча та Ізюм, де мали місце масові викрадення та примусові депортації, а також знищення всіх символів української національної ідентичності на територіях російської окупації.

Саме тому протягом минулого року дипломатичні зусилля Києва були зосереджені на впрова-

дженні найефективнішого та найміцнішого способу закінчення війни в Україні, яким може стати „Формула миру Зеленського“. Ще 15 листопада 2022 року, через чотири дні після звільнення Херсона, В. Зеленський представив „Формулу миру“ під час своєї онлайн-промови на саміті „Великої двадцятки“ в Індонезії. Він зазначив, що виконання десяти пунктів цієї формули дозволить досягти справедливого миру, забезпечити відповідне покарання агресора та запобігти повторенню конфлікту. Наразі „Формула миру Зеленського“ є єдиною формулою, яка не є дискримінаційною стосовно третіх країн. Вона не суперечить нормам міжнародного права і не перешкоджає плянам інших держав.

Кульмінацією роботи над „українською формулою“ стане проведення „Глобального саміту миру“ 15-16 червня. Україна та Швейцарія почали підготовку до Саміту миру 16 січня 2024 року. Варто додати, що до підготовки також залучений і уряд США. На Саміт миру запрошували лідерів усіх країн зі всього світу. Значна кількість країн, які братимуть участь у Саміті миру, не називається. Адже на владу цих країн з боку Росії здійснюється значний дипломатичний та економічний тиск, щоб змусити відмовитися від участі у вказаному заході. Глобальний саміт миру стане фактично першою реальною можливістю розпочати відновлення справедливого миру. На саміті важливо підтвердити основоположні принципи міжнародного права, такі як неприпустимість застосування ядерної зброї та необхідність забезпечення безпеки ядерних об'єктів. Важливо також забезпечити вільне судноплавство у Чорному й Азовському морях як ключовий елемент світової продовольчої безпеки. Потрібно врегулювати гуманітарні питання, зокрема обмін полоненими та повернення українських громадян, особливо дітей. Наразі офіційно відомо про понад 19 тис. українських дітей, які незаконно депортовані на територію РФ. Однак насправді їх набагато більше.

Глобальний саміт миру має стати платформою для ухвалення дорожньої карти щодо завершення

(Закінчення на стор. 7)

Продовжено відстрочку від мобілізації

КИЇВ. – Кабінет міністрів автоматично продовжив ще на три місяці відстрочки від мобілізації для тих працівників, які отримали „бронь“ від Міністерства економіки. Бронювання автоматично продовжується на три місяці для тих, у кого не закінчився її строк на момент ухвалення постанови, тобто 7 травня. Верховна Рада 11 квітня ухвалила закон про вдосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку та проходження військової служби. Це рішення підтримали 283 народні депутати – переважно із владної партії „Слуга народу“ та союзних їй фракцій і груп.

Із остаточного варіанту документа зникло положення про умови демобілізації військових.

16 квітня закон підписав Президент України Володимир Зеленський. Документ, серед іншого, передбачає, що чоловіки у віці 18-60 років зобов'язані протягом 60 днів оновити свої облікові дані у військкоматі, Центрі надання адмінпослуг або в електронному кабінеті призовника. Також військовозобов'язані на час дії воєнного стану повинні постійно мати при собі військово-обліковий документ та пред'являти їх на вимогу поліції чи працівників ТЦК.

Радіо Свобода

Британський адмірал впевнений у перемозі України

ЛОНДОН. – Начальник штабу оборони Великої Британії адмірал сер Тоні Радакін висловив надзвичайну впевненість у перемозі України у розв'язаній Росією війні й заявив, що Володимир Путін не бажає прямого конфлікту з НАТО або ж ядерної війни. Т. Радакін не вважає Третю світову війну неминучою. На думку адмірала, Росія наразі „зазнає провалу“ в Україні, попри поновлення російськими військами наступу в Харківській області та просування на окремих ділянках фронту й захоплення додаткових територій.

„Росія досягає тактичного просування на суші, – зазначив Т.Радакін. – Але якщо повернутися до березня 2022 року, Росія займала близько 17 відс. території України, а сьогодні вона займає 11 відс. Тож Росія все ще в дефіциті. До кінця червня Росія

втратить 500 тис. убитими й пораненими. Вже минули 800 днів війни, яка, за очікуваннями Путіна, мала тривати три дні. Це важко для України, але ми повинні продовжувати нашу підтримку“.

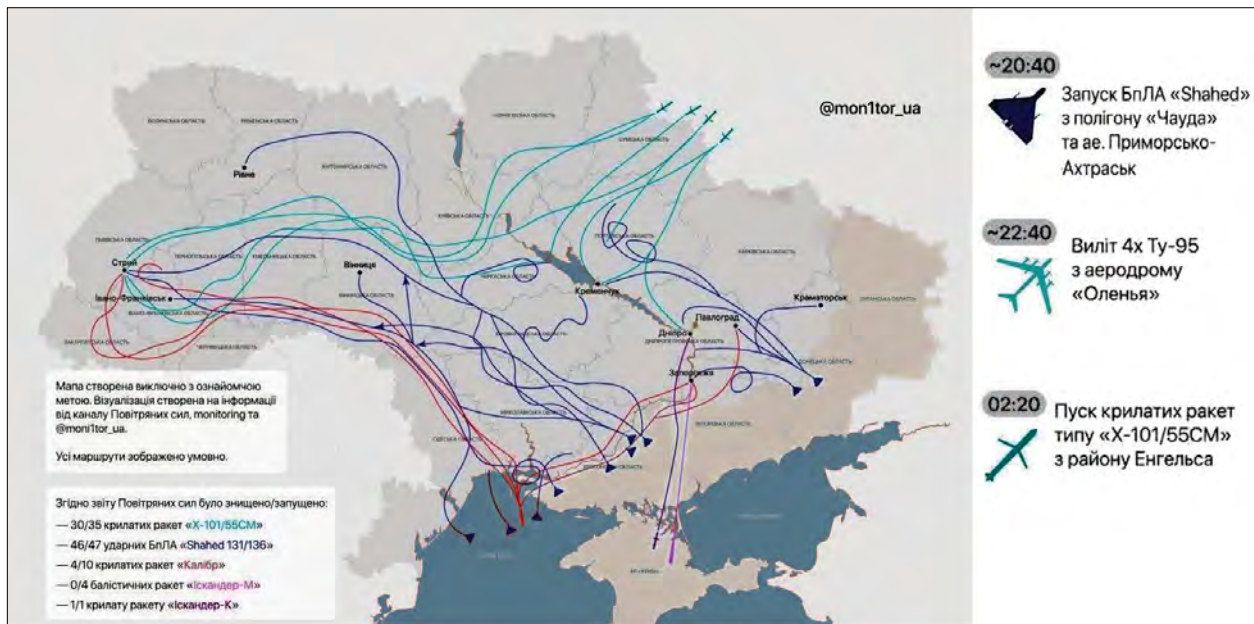
Адмірал також вважає, що Росія та Китай не мають достатньої військової майстерності, щоб відбити масований удар ракетами та безпілотниками на кшталт того, який здійснив Іран по Ізраїлю 13 квітня, і який був неутралізований за участі США та їхніх союзників.

„Я думаю, що лідерство США та майстерність, які ми маємо з нашими союзниками, перевершують рівень наших потенційних ворогів“, – підсумував Т. Радакін.

Голос Америки

ТОЧКА ЗОРУ

Немає до влади особливої довіри

Орієнтовна мапа руху повітряних цілей, що атакували Україну 1 червня 2024. Телеграм-канал "Львівч".

Ростислав Новоженець

У ніч на 1 червня російські окупанти завдали потужного ракетно-авіаційного удару по об'єктах критичної інфраструктури в різних регіонах України, застосувавши ракети повітряного, морського та наземного базування, а також ударні БпЛА типу "Shahed".

До відбиття повітряного нападу противника залучено винищувальну авіацію, зенітні ракетні підрозділи Повітряних сил, мобільні вогневі групи та засоби радіоелектронної боротьби Сил оборони України.

У результаті протиповітряного бою збито 81 повітряну ціль: 35 ракет і 46 безпілотників, повідомляє Командувач Повітряних сил генерал-лейтенант Микола Олещук.

Але є й запитання. Адже ворог цієї ночі випустив по Україні 53 ракети різних типів, а було збито лише 66 відс. з них. Чому так? Інша справа з безпі-

лотниками, яких збили 98 відс.

Доки людство буде відносно спокійно спостерігати, як в центрі Європи здичавілий москаль безперешкодно розстрілює найбільшу державу континенту і найдавнішу націю світу? Адже такі масовані обстріли нашої держави тривають уже третій рік поспіль!

Хто забороняє НАТО допомагати Україні й самим збивати московські цілі над нашою територією, бодай у прикордонних з ЕС областях? Хто блокує надання згоди НАТО на обстріл ЗСУ західною зброєю військових об'єктів на території РФ? Хто стримує постачання Україні необхідної кількості іноземної зброї та з якою метою? Чому гаранти нашої безпеки й територіальної цілісності за Будапештським меморандумом від 5 грудня 1994 року не виконують повною мірою своїх зобов'язань?

(Закінчення на стор. 12)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відкрили новий музей „Територія пам'яті“

На відкритті нового музею „Територія пам'яті“.

Ярослава Різникова

ОДЕСА. – 29 травня в культурному житті Одещи сталась важлива подія – народився новий музей „Територія пам'яті“, покликаний доносити правду про злочини геноцидів, вчинені з наміром знищити, повністю або частково, національну, етнічну, расову чи релігійну групу, давати змогу бачити наслідки цих страшних злочинів всюди, де вони відбувались, а також усвідомити невідворотність покарання за них.

Музей розповідатиме про Голокост, Голодомор,

депортацію кримських татар, геноциди в інших країнах світу, а також про акти геноциду українського народу, організовані та здійснені Російською федерацією під час широкомасштабного російського вторгнення.

На церемонію відкриття музею зібрались гості з різних міст України, історики, громадські діячі, військові, представники органів державної влади та місцевого самоврядування, музейники, політики, художники та письменники.

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Зросли доходи народних депутатів

КИЇВ. – Сукупний дохід народних депутатів, декларації яких є у відкритому доступі за 2022-2023 роки, склав понад 7 млрд грн. 42 відс. від цієї суми заробили нардепи „Європейської солідарності“ Петра Порошенка, 18 відс. – „Слуги народу“, 12 відс. – Партії „За майбутнє“, 6 відс. – „Довіри“, 5 відс. – позафракційні нардепи. Доходи опозиційних нардепів від „Європейської солідарності“ в 2,33 рази більші, ніж доходи провладної фракції „Слуга народу“. Загальний дохід 27 депутатів „Європейської солідарності“ перевищує 3 млрд грн. Найбільші доходи, окрім П. Порошенка, у його фракції зазначили Андрій Лопушанський (17 млн грн), Вікторія Сюмар (понад 13 млн грн) та Ніна Южаніна, сума доходів якої зросла більш, ніж у вісім разів і склала 5.4 млн грн проти 640 тис. грн у 2022 році. Доходи П. Порошенка збільшилися майже у 20 разів за два роки широкомасштабної війни. Багатші за П. Порошенка виявились лише Рінат Ахметов і Віктор Пінчук. (УНІАН)

Арештували нерухомість дружини екснардепа

КИЇВ. – Служба безпеки зібрала докази державної зради дружини екснардепа від забороненої Партії регіонів Ігоря Маркова-Інеси. У 2014 році вона та її чоловік виїхали до Москви, де наразі переховуються від правосуддя та сприяють війні РФ проти України. І. Маркова заснувала в Росії так званий „Інженерний центр інформаційно-аналітичних систем“. Серед його співзасновників – підсанкційний російський співак Григорій Лепс, який виступає на підтримку війни проти України. Компанія зрадниці розробляє бортові системи для бойових гелікоптерів КА-52 „Алігатор“ та Мі-28Н „Нічний мисливець“. Від початку повномасштабного вторгнення РФ компанія поставила до окупаційних угруповань Росії програмних продуктів на понад 100 млн рублів. За матеріалами СБУ, суд наклав арешт на її комерційну нерухомість, приватний будинок та земельну ділянку в Одесі на загальну суму понад 250 млн грн. (Економічна правда)

Суд поновив Фаріон на посаді

ЛьВІВ. – Апеляційний суд 29 травня поновив Ірину Фаріон на посаді професорки катедри української мови Інституту гуманітарних та соціальних наук Національного університету „Львівська політехніка“ з 24 листопада 2023 року. Коментуючи це рішення, І. Фаріон заявила, що доказів вчинення нею аморального проступку немає. На користь Фаріон мають сплатити заробіток за період вимушеного прогулу – 123,927 грн. У листопаді 2023 року І. Фаріон було звільнено з посади професорки Львівської політехніки. Цьому передували її скандальні висловлювання на адресу українських захисників. На її слова відреагували військові і громадськість. Зокрема, студенти Львівської політехніки вийшли на протест із закликом звільнити І. Фаріон. Служба безпеки України відкрила проти Фаріон кримінальне провадження одразу за чотирма статтями: порушення рівноправності громадян, образа чести і гідності військовослужбовця, порушення таємниці листування та порушення недоторканості приватного життя. (УНІАН)

Півонії лікують людей

ГЛИБОКА, Чернівецька область. – У селищі розквітло найбільше в Україні півонієве поле. Цьогоріч півонієве поле відкрили для відвідувачів з 18 травня. На ньому квітне 50 тис. кущів півоній – понад 100 сортів. У середньому півонії квітнуть по вісім-десять днів. Оскільки висаджені ранні й пізні сорти квітів, відвідувачів на полі приймають упродовж трьох тижнів – цього року до 4-5 червня. Психологиня благодійного фонду „Рокада“ Ольга Юрценюк розповідає, що квіти, їхній запах і яскравий колір допомагають відновити психоемоційний стан людини, відволікають від негативних думок та загалом наповнюють життя простими радісними моментами. Директорка Чернівецької міської поліклініки Марія Мельничук каже, що квіти, музика, дозвілля на свіжому повітрі позитивно впливають на загальний стан здоров'я людини. За день для поліпшення ментального здоров'я поле відвідують більше сотні медиків та рятувальників Буковини. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Байден підтримав пропозицію Ізраїля

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден підтримав ізраїльську пропозицію про тимчасове перемир'я, яке могло б призвести до постійного припинення боїв у Смузі Газа. Він це сказав у своїй промові 31 травня. Від початку війни 7 жовтня 2023 року досі загинуло понад 36 тис. осіб. План передбачає тимчасове припинення вогню на шість тижнів, відтягнення ізраїльських військ від населених пунктів у Газі та обмін ізраїльських цивільних заручників, яких тримають бойовики ХАМАС-у, за затриманих палестинців. Це був перший публічний коментар президента від 26 травня, коли ізраїльський військовий удар, а відтак вогонь спричинили смерть 45 осіб і поранення 249 в таборі для переміщених осіб. Газета „Нью-Йорк Таймс” встановила, що Ізраїль користувався бомбами американського виробництва. („The New York Times”)

■ Заарештовано офіцера ВМС США

ВАШІНГТОН. – Колишній командувач Військово-морських сил США в Європі та Африці Роберт Бирк був заарештований 31 травня у зв'язку зі схемою підкупу, яка, за словами чиновників, передбачала надання державних контрактів неназваній компанії в обмін на майбутню роботу для нього. 62-літнього Р. Бирка звинувачують, що він брав участь у цій схемі підкупу, коли перебував на посаді як чотиризірковий адмірал у 2020-2022 роках. Він зустрічався зі співкерівниками компанії після того, як їхній контракт закінчився в 2019 році. ВМС США казали їм не спілкуватися з адміралом. Вартість контракту виносила сотні мільйонів доларів. Якщо Р. Бирк буде визнаний винним, він може отримати вирок до 30 років тюрми. Співкерівникам компанії загрожує вирок до 20 літ ув'язнення. („NBC News”)

■ Трамп і Байден погодилися на дебати

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден і колишній президент Дональд Трамп погодилися провести два президентські дебати цього літа, в яких обидва головні кандидати зустрінуться на національному телебаченні ще перед національними політичними конвенціями їхніх партій. У відео, яке випустила кампанія Джо Байдена 15 травня, президент викликав свого попередника на дебати в червні й вересні. Д. Трамп майже відразу погодився, і були встановлені дві дати: 27 червня й 10 вересня. Перші дебати проведе телеканал „CNN” в Атланті без публіки. Другі дебати проведе телеканал „ABC”; місце ще не визначено. Кампанії обох кандидатів оминули Комісію для президентських дебат, яка координувала всі дебати між президентськими кандидатами від 1988 року. („The Hill”)

■ Зірвали вечір пам'яті Навального

МОСКВА. – У Москві поліцейний підрозділ спеціального призначення зірвав спільний перегляд передачі берлінського концерту „Привіт, це Навальний” у пам'ять про загиблого російського опозиціонера. Близько 30 людей затримали й опитали на місці, повідомив правозахисний проєкт „ОВД-Інфо”. На перегляд концерту зібралися учасники молодіжного відділу партії „Рассвет”. Опубліковано відео очевидця, на якому, ймовірно, знято, як поліцаї в масках наближаються до будівлі, де проводився показ. Поліція дії своїх працівників не коментувала. Олексієві Навальному 4 червня виповнилося 64 років. Концерт його пам'яті проходив у Берліні; він організований командою покійного опозиціонера. Зібрані гроші від продажу квитків організатори пообіцяли передати політв'язням у Росії. Акції пам'яті О. Навального 4 червня проходили в інших містах Росії і світу. В російських містах поліцаї затримали кількох людей, які поклали квіти у пам'ять політика. Про смерть О. Навального в карній колонії на півночі Росії стало відомо 16 лютого. Тіло загиблого політика передали матері лише 24 лютого. У медичному висновку зазначили „природні причини” смерті. Опозиціонера поховали 1 березня у Москві. Прихильники О. Навального вважають, що його вбили, і звинувачують у його смерті президента Росії Володимира Путіна. (Радіо Свобода)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Воїн та священник служать Україні

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Воїн 33-ої окремої механізованої бригади Андрій Біндас за сумлінну службу отримав відзнаку „Хрест хоробрих” від Головнокомандувача ЗСУ. Він є депутатом Кременецької міської ради, в мирний час був керівником тваринницького та лісового господарства, розвивав клуб верхової їзди на конях, посадив тисячі саджанців сосни, модрина, дуба в Стіжозькому лісі. У скавтській організації Пласт виховував у пластунів любов до України, розвивав спортивні здібності. Від 2016 року служив в артилерійській бригаді, брав участь у боях за Попасну, за що отримав першу відзнаку, яка є найдорожчою для нього.

Священик о. Олексій Філюк з прийомним сином Максимом.

Захисник України Андрій Біндас

Для храму-пантеону подарував ікону Пресвятої Богородиці, як подяку за врятоване життя. З початку великої війни воював на Київщині та на сході України, був поранений. Після шпиталю воїн знову на передовій. Серед численних нагород – відзнака „За вірність у військовій службі”. Митрополит Епіфаній нагородив захисника медаллю „Хрест свободи”.

Священик із села Шушківці, що в Лановецькій громаді, Олексій Філюк недавно став батьком для юнака – сироти Максима. Це вже третя його вихована дитина, якій від дарує батьківську любов і турботу. З матеріальною допомогою українців та родинному грошовому внеску, о. Олексій разом з прийомними синами передав для ЗСУ 14 безпілотних літальних апаратів на загальну суму 175 тис. грн. Митрополит Епіфаній нагородив його орденем святителя і чудотворця Миколая. Також священник випустив книгу „365 християнських пісень на кожен Божий день”. Разом з українцями ці твори співають і наші захисники.

Виставка „Маріуполь. 86 #наживо”

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Переселенці із Маріуполя нині мешкають у різних куточках України. У Кропивницькому діє спільнота – Центр „ЯМаріуполь”. Саме вона ініціювала відкриття у обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Дмитра Чижевського документальної пересувної виставки „Маріуполь. 86 #наживо”, яка прийняла відвідувачів 27 травня. Експонати виставки розповідають про трагічні події 86-денної облоги Маріуполя та показують місто до та після повномасштабного вторгнення.

„Сьогодні ми хочемо нагадати про масштаб трагедії Маріуполя та героїзм

Олена Прохорова, Світлана Ушакова та син полоненого Дмитро під час відкриття виставки.

Експонат виставки. (Фото бібліотеки)

його захисників, про важливість боротьби за тих оборонців міста, хто досі перебуває в полоні, – зазначила під час відкриття куратор виставки і керівник культурних проєктів Центру „ЯМаріуполь” Олена Прохорова. – Ще одна мета виставки – показати, яким гарним був Маріуполь до вторгнення Росії. За допомогою світлин ми розповідаємо правду про події, які відбувались у місті протягом цих 86 днів пекла”.

Світлина збирала Маріупольська міська рада. Їх вдалось переслати або вивезти з окупації, що було дуже небезпечно,

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Українці вручили королівський орден

Людмила Островська

АМСТЕРДАМ, Нідерланди. – Голова Фондації „Українці в Нідерландах“ і членка міжнародної медичної гуманітарної організації „Лікарі без кордонів“ Віра Зваан стала лицарем ордену Orde van Oranje-Nassau, однієї з найвищих державних нагород Нідерландів, яку призначає король. Заснований 4 квітня 1892 року голландський лицарський орден вручається особам, які зробили винятковий внесок у розвиток своєї громади. Вперше за історію ордену його присудили українці.

„Для мене велика честь отримати цю королівську відзнаку, – сказала Віра Зваан. – Однією з умов його вручення є виконання щонайменше 15 років волонтерської діяльності. Майже 20 років я займаюсь благодійністю та допомагаю людям у різних куточках світу: надаю підтримку дітям з особливими потребами, сиротам, неодноразово брала участь у місіях „Лікарі без кордонів“ у бідні країни і країни, що перебувають у стані війни, і звичайно, допомагаю Україні та українському народу. Дякую всім, хто пройшов цей шлях разом зі мною. Дякую Богу за те, що дав мені силу і можливість займатися благодійністю та допомагати людям“.

У звіті організації зазначено, що від 24 лютого 2023 року до 24 лютого 2024 року волонтери зібрали понад 185 тис. євро, які стали важливим вкладом у гуманітарну допомогу Україні.

З отриманням нагороди В. Зваан привітало

Віра Зваан

Посольство України в Нідерландах. „Уже багато років Віра Зваан та Фондація „Українці в Нідерландах“ активно підтримують і допомагають зміцнювати відносини між українською громадою та нідерландським суспільством. Вони сприяють соціальній, культурній та благодійній діяльності та надають гуманітарну допомогу українцям, які її потребують. Їхній внесок високо цінується у сприянні кращому розумінню та дружбі між двома країнами“, – зазначили у посольстві.

Нове життя української пісні в Ізраїлі

Світлана Глаз

Музичний відкритий мікрофон (МВМ), який організував і вже проводить в Ізраїлі 11 років музикант, співак, організатор вечорів популярної поп-рок-музики Сергій Сусід, набирає все більше

Поліна Майофіс

популярності новими проектами, серед яких вечори української музики. Про них трохи нижче, а поки що – інтерв'ю з Сергієм, коли і як з'явилася музика в його житті?

„У Ленінграді я навчався у хоровому училищі ім. Глінки при Ленінградській капелі, – каже Сергій. – І вже у 12 з половиною років, коли приїхав до Ізраїлю, мав початкову, але дуже гарну музичну освіту. Навчався хоровому співу, грі на піаніно, знайомився із творами музичних геніїв. В Ізраїлі продовжив навчання у вищій школі мистецтв Тельма Єлін.“

Після закінчення школи тимчасово перестав займатися музикою і через 14 років знову повернувся до музики, залишивши престижну роботу. Вже в 32 роки прийшов до знайомого музиканта послухати, як він і що грає, допомогти. З цього знову все почалося. Мене знову зачарувала, заманила, зацікавила музика! Почав відкривати для себе нову музику. Потім нічний бар, де було живе виконання, джеми відомих пісень, композицій... Почав поступово виступати самостійно.“

Так з'явився музичний відкритий мікрофон. Він сильно відрізняється від інших подібних проектів професіоналізмом, акомпанієментом, харизмою та

(Закінчення на стор. 17)

Україна на книжковому ярмарку

ВАРШАВА. – Україна брала участь у щорічному Міжнародному книжковому ярмарку у Варшаві, представляючи національний стенд і свою літературну програму. Загалом на варшавському ярмарку, який тривав з 23 по 26 травня, було представлено понад 300 найновіших книг і друкованої продукції 20 українських видавництв.

Директорка Українського інституту книги Олександра Коваль підкреслила, що щорічно Україна представлена у Варшаві на колективному стенді, який організував Український інститут книги, що є структурною одиницею Міністерства культури й інформаційної політики. Вона зауважила, що позитивну подію для українських видавців затьмарила трагічна новина з Харкова, де

російські ракети поцілили у друкарню, яка є частиною видавничої групи „Фактор-Друк“, до якої належить і видавництво „Віват“. Відтак вона закликала звернути особливу увагу на книжки цього видавництва, яке також представлено у Варшаві, і купуючи їхні книги зробити свій внесок у те, щоб воно не припинило свою роботу і швидко відновлювалося.

Радник Посольства України в Польщі Віталій Білий зазначив, що Україна вже втретє бере участь в цьому книжковому ярмарку, що стало хорошою традицією, яку треба розвивати. Гаслом участі України в щорічному книжковому ярмарку є „Fragility of existence“.

Укрінформ

АМЕРИКА | СВІТ

Перша жінка стала президентом Мексики

МЕКСИКО-СИТІ. – Клаудія Шейнбавм 2 червня була обрана президентом Мексики. Вона є першою жінкою і першою єврейкою на цій посаді. 61-літня д-р К. Шейнбавм є кліматологом і колишнім посадником Мексико-Ситі. Родовід вона веде від емігрантів з Литви (по лінії батька) і Болгарії (по лінії матері). Свою кар'єру в політиці вона зробила в центролівій партії, яку очолює теперішній президент Андрес Манюель Лопез Обрадор, який був її ментором. Її кампанія зосереджувалася на обіцянці продовжувати його політику. На виборах вона здобула 59 відс. голосів. Її найближчий опонент, колишня сенаторка Хочітль Гальвез, яка очолювала центроправу коаліцію, отримала 28 відс. За час свого шестирічного президентства А. Манюель Лопез зумів покращити економічний стан мексиканців. Але він не зміг приборкати високий рівень злочинності, особливо вчинених різними картелями. Критики кажуть, що він постійно підривав демократичні інституції в країні. Виступаючи перед своїми прихильниками 3 червня, К. Шейнбавм обіцяла працювати на добро всіх мексиканців. Вона також обіцяла збільшити видатки на різні соціальні програми, хоч аналітики вказують, що уряд не має грошей на такі витрати, бо національний бюджет має високий дефіцит. Мексика має понад 126 млн населення і є однією з найбільших католицьких країн у світі. Минулого року вона стала найбільшим торговельним партнером США, випередивши Китай. К. Шейнбавм вступить на посаду 1 жовтня. („The New York Times“)

Що думають росіяни про війну?

МОСКВА. – „Левада-Центр“ – російська незалежна неурядова організація, що проводить опитування та соціологічні дослідження, оприлюднила 16 травня висліди свого опитування росіян про війну в Україні. Понад 70 відс. респондентів підтримують думку, що треба закінчити війну до кількох днів. Але, якщо Москві доведеться віддати захоплені території, тоді це підтримують лише 30 відс. У листопаді 2023 року 67 відс. опитуваних вважали неприйнятним повернення захоплених територій Запоріжжя й Херсону; 71 відс. так само думали про окуповані регіони Луганська й Донецька, а 76 відс. противились членству України в НАТО. Опитування також виявили, що 77 відс. молодих людей (18-24 років життя) не підтримують Володимира Путіна як президента. („Kyiv Post“)

США випробували міжконтинентальну ракету

ЛОМПОК, Каліфорнія. – Американські військові провели випробування міжконтинентальної балістичної ракети „Minuteman III“, не обладнаної боєзарядом. Пуск здійснено з полігону Ванденберг у Каліфорнії 4 червня. Про це заявила прес-служба військової бази. Це випробування в повідомленні названо частиною звичайної діяльності, покликаної показати, що засоби ядерного стримування США „безпечні, надійні та ефективні для стримування загроз ХХІ століття“ та заспокоєння союзників Вашингтону. У прес-службі бази Ванденберг також наголосили, що випробування не пов'язане з сучасними міжнародними подіями. Ракети „Minuteman III“ перебувають на озброєнні армії США з початку 1970-их років та регулярно модернізуються. Максимальна далькостійність ракети – 9,320 миль. Вона здатна нести від однієї до трьох ядерних боєголовок потужністю 0.3-0.6 мегатонн. Тепер на бойовому чергуванні у США перебувають близько 400 „Minuteman III“. (Радіо Свобода)

В обвалі загинуло понад 2,000 людей

ПАПУА, Нова Гвінея. – Понад 2,000 людей були поховані живцем, коли 24 травня обвал засипав село в Папуа Новій Гвінеї. Рятувальникам тяжко працювати, бо головна дорога до регіону є забльоквана. Трагедія сталася в провінції Енга, неподалік шахт з видобування золота. Терен там дуже тяжкий, в джунглях. Країна має 12 млн населення, знаходиться на північ від Австралії. Вона має багато нерозвинених природних ресурсів і є вразливою до природних катаклізм. З допомогою ООН населенню доставлено продовольство й воду („The New York Times“)

Що в імені твоєму?

Заступник голови Державної думи Російської федерації Петро Толстой заявив минулого тижня: „Сьогодні в Казахстані триває відбудовування якоїсь казахської держави, розквітає національна мітологія з приводу незалежності“. Він проти того, щоб казахи забували, що Алма-Ата – це колишнє місто Вірний, що проіснував з такою назвою з 1867 по 1921 рік.

Не треба думати, що цей москаль не знає історії. Разом з іншими він нахабно перекидає хроніку завоювань Російської імперії, яка силою війська загарбувала терени інших народів і на страх їм будувала російські фортеці, довкола яких оселяла своїх земляків. Отож влітку 1853 року російський загін на чолі з майором Михайлом Перемишльським вирушив здобувати нові землі. Навесні 1854 року почали будівництво укріплення Вірний. Киргизи з роду Чапрашти навіть допомагали в будівництві фортеці. У дерев'яних будинках розмістилися 470 солдатів і офіцерів, а вже наступного року почали прибувати російські переселенці з Сибіру і Уралу.

Сьогодні можна нагадати П. Толстому ряд подібних історій. Бішкек – столиця Киргизстану й найбільше місто країни було фортецею, яку 1862 року захопила російська армія. До 1926 року місто мало назву Пішпек, потім переназвали на честь Фрунзе, більшовицького покровителя незалежних держав. У Бішкеку досі проживає багато переселених росіян.

Владикавказ заснований як російська фортеця на вході в Дар'яльську ущелину на місці інгушського селища Заур. 10 березня 1784 загін російських військ переправився на правий берег річки Терек і отаборився біля інгушського селища Заур. 25 квітня 1784 року генерал-поручик П. Потьомкін наказав заснувати фортецю Владикавказ.

Схожу назву має Владивосток – опорний пункт Росії на Далекому сході. 20 червня 1860 року сюди прибув корабель Сибірської флотії „Манджур“ під командуванням капітан-лейтенанта Олексія Шефнера, який доставив військовий підрозділ для заснування військового поста, який отримав назву Владивосток. Під загрозою війни був укладений Айгунський договір і до Росії був приєднаний лівий берег ріки Амур.

Масове перейменування населених пунктів сталося після загарбання Криму у 1783 році. Ак-Мечеть це тепер Сімферополь, Ахтіар – Севастополь. В СРСР проведено чотири хвили перейменувань – в 1944, 1945, 1948, та 1949 роках після депортації 1944 року кримських татар та інших неслів'янських народів, що мешкали в Криму. Нові назви отримали понад 1,300 населених пунктів Криму.

П. Толстой може й Одесу згідно назви вважати російським містом. 1789 року фортецю Хаджибей завоювала Російська імперія, яка перейменувала її на Одесу і надала статус міста.

Час відновлює історичну справедливість. Президент України Володимир Зеленський підписав закон „Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів“. В Україні пройшла хвиля перейменувань міст і селищ. Багато українців лише тепер усвідомили, що Дніпропетровськ, Дніпродзержинськ, Кіровоград, Артемівськ, Красний Луч, Цюрупинськ, Котовськ, Свердловськ, Куйбишеве, Червоноармійськ, Тельманове, Володарськ, сотні сіл і селищ мають більшовицько-московські назви, які досі вживають у своїх реляціях московські пропагандисти.

Настав час з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, враховуючи повномасштабну агресивну війну, яку Росія веде проти українського народу з метою повернення його до стану залежності, як було за часів Російської імперії та СРСР, заборонити пропаганду російської імперської політики, використання її топоніміки. Адже імперія навіть назву Україна змінила на Малоросію!

ІСТОРІЯ

Бернардинський духовний міст Європа-Київ

Олександр Толпигін

В Україні, Білорусі, Польщі, Литві бернардинцями називали францисканців-обсервантів, гілки ордену францисканців. У Польщі і Литві Бернардинським називали орден, який стосовно дотримання чернечої дисципліни займав середнє положення між меншим та найсуворішим статутами святого Франциска Асизького. Монахи іменувались меншою братією, обсервантами. Обсервантів у Польщі називали бернардинцями – від назви церкви, побудованої в 1453 році Казиміром IV Ягеллоном на честь святого Бернарда Сієнського, головного реформатора цього ордену.

Завдяки високій освіченості монахів орден був дуже популярний серед вірних. Відомо, що в часи Ренесансу тільки у Західній Європі було 48 бернардинських провінцій. Так, у 1506 році існувало 1,252 монастиря, а в добу Просвіти – наприкінці XVIII століття – у цілому світі кількість монастирів зросла до 6,428, з яких 5,580 монастирів були чоловічими. На той час у всіх бернардинських монастирях мешкали і служили Богу 69 тисяч ченців і черниць. З монахів-обсервантів троє досягли папського престолу – Микола IV, Сикст IV і Олександр V.

У зв'язку зі значними заслугами обсервантів перед Церквою, Папа Климент VI надав їм у 1342 році виключне право охорони Гроба Господнього та інших святих місць у Палестині.

Бернардини в Україні

До сьогодні в Україні збереглась багата бернардинська спадщина. Проте не всі монастирі перебувають у доброму стані чи використовуються за призначенням.

З українських бернардинських монастирів особливо виділяються львівські. Кам'яний храм, котрий стоїть дотепер, побудований Юрієм Мнішком, воєводою Сандомирським. Зараз будівлі монастиря використовуються під архів, а храм переданий вірним УГКЦ.

Великий монастир бернардинів зберігся у Самборі. Він був споруджений Руським воєводою Іваном Одровонжем у 1471 році.

Монастир у Сокалі був побудований єпископом Холмським Станіславом Гамалинським та познаньським воєводою Іваном Остроогом у 1599 році. У Збаражі, на Тернопільщині, бернардинський монастир побудував у 1637 році Краківський каштелян Юрій Збараський.

Монастир в Ізяславі, на Волині, й досі відрізняється від навколишньої забудови своєю ренесансною кра-

Реконструкція храму „Дізунитьського“ монастиря автором статті. Малюнок Еріки Слуцької.

сою, однак і тепер, як за радянських часів, використовується як в'язниця.

Бернардини і „дизунити“ на Києво-Подолі

Слід зауважити, що бернардини були одними з найпопулярніших орденів католицького чернецтва, яке різьоме відрізнялося від іншого чорного духовенства. Судячи з освіченості монахів і розповсюдження монастирів, зовсім не дивно, що на початку XVII століття бернардини з'явилися і в Києві.

Роздивляючись зображення старовинних споруд на панорамі Києва створеній Абрамом Ван Вестерфельдом у 1651 році після зайняття Києва військами Януша Радзивіла, видно і ті споруди, що невдовзі були спалені, або повністю зруйновані, і ті, що збереглися дотепер.

Зокрема на цьому малюнку видно, що бернардинський храм, школа і сам монастир були споруджені поруч зі старовинним православним монастирем. Причому залишки цього православного монастиря збереглися дотепер, і вони є на Подолі, на вулиці Покровській. То ж, виходить, що поруч стояв і давно зниклий монастир київських бернардинів!

Зараз невільно згадується велика пожежа Києва у 1651 році, яка сталася невдовзі після створення вищезгаданого малюнку А. В. Вестерфельда. Тоді, як і зараз, гинули люди, а разом з ними і наші пам'ятки минушини. У зв'язку з тим, що на сьогоднішній день є обмаль інформації стосовно Бернардинського монастиря на Подолі, то питання дослідження цього монастиря слід розглядати в єдиному комплексі з вищезгаданим православним монастирем.

Тоді в цьому монастирі служило 800 ченців. Це був один з найвідоміших монастирів України-Руси, заснований ще в XI столітті. А поруч знахо-

(Закінчення на стор. 17)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Конкурс на здобуття премії ім. Володимира Затулівітра

Валентина Коваленко

1 червня оголошено конкурс на здобуття Всеукраїнської літературної премії ім. Володимира Затулівітра, встановленої Національною спілкою письменників України, Шевченківським національним заповідником та Благодійним фондом В. Затулівітра з метою вшанування пам'яті талановитого письменника В. Затулівітра й популяризації його творчості. Премію присуджують за високохудожні твори (поетичні збірки), в яких зображено український національний характер, осмислено

історичну долю України та її народу; для яких властиві складна метафорика, асоціативність, пошук нових форм відображення дійсності.

До участі в конкурсі допускаються книжки чи прирівняні до них публікації в літературних часописах, надруковані протягом останніх трьох років, не відзначені іншими преміями, але з числа тих, які здобули високу оцінку літературної критики, громадськості, читачів. Мова творів – українська. Право подання творів на здобуття премії мають колективи творчих спілок і товариств, мистецьких, навчально-наукових, культурно-

просвітницьких установ і закладів (при цьому додається відповідний протокол). Кожна з організацій може представити на здобуття премії один або кілька творів одного автора. На здобуття премії можуть претендувати письменники України та українського зарубіжжя. Посмертно премія не присуджується.

Організація, яка підтримує кандидата на здобуття премії, подає до конкурсної комісії на адресу: 19003 м. Канів, вул. Т. Шевченка, 102 (Тарасова гора), Шевченківський національний заповідник, тел/факс (04736) 32368, e-mail: tarasovagora@

ukr.net такі документи: офіційне подання з оформленням позиції та її короткою мотивацією; 5 (п'ять) примірників представленого твору чи творів; рецензії та відгуки, опубліковані в пресі (за наявності).

Прийом робіт на конкурс закінчується 12 липня. З 13 по 23 липня проводиться громадське обговорення творів, поданих на конкурс. Визначення лавреата – до 25 липня. Вручення премії – 28 липня на Тарасовій горі в музеї Тараса Шевченка. Лавреатові вручається диплом і грошова винагорода – 5 тис. грн. Долучайтеся, поширюйте!

„Формула миру“...

(Закінчення зі стор. 2)

війни, повернення всіх українських територій, отримання компенсацій і подолання всіх криз, спричинених російською агресією.

Проте, такий хід подій зовсім не влаштовує державу-агресора, яка вже робить і буде робити усе можливе, щоб зірвати проведення заходу або переконати світових лідерів утриматись від участі у саміті, погрожуючи різним державам дестабілізацією. Росія не просто хоче зірвати Саміт миру, але й має конкретний план, як це зробити, зменшивши участь країн у ньому та досягти того, щоб миру не було ще довше. Росія намагається позбавити сенсу Саміт миру. Москва дає зрозуміти главам різних країн, що будь-яка перспектива переговорів між Росією та Україною не має практичного виміру, поки на чолі України перебуває В. Зеленський. Росія поширює наратив про нелегітимність української влади після того, як сплив термін президентських повноважень Зеленського (незважаючи на те, що продовження повноважень в умовах воєнного стану передбачено Конституцією України).

Гіркий досвід показує, що коли Росія зберігає точку опори, вона без-

кінечно здатна блокувати будь-які мирні переговори, готуючись до завдання нових ударів. Для Путіна справедливий мир – це віднесення України в будь-якому вигляді до сфери інтересів Росії, а також можливість розповсюдження свого впливу на Європу.

Це два фундаментальні складники будь-якого миру, який Путін вважає прийнятним для себе. Якщо Захід не припинить свою підтримку, Україна продовжить ефективно боротись з російською агресією.

Наразі Захід, схоже, розділився на два основні табори щодо питання про те, як покласти край російському вторгненню в Україну. Один табір визнає важливість перемоги України для європейської безпеки та бачить поразку Росії своєю чіткою метою. Ці країни віддані підтримці українських військових зусиль і навіть не виключають можливість надсилання своїх військ для захисту України, якщо це буде необхідно. Інший табір виступає за врегулювання ситуації шляхом переговорів і зазвичай розглядає цю готовність до компромісу з Кремлем як бажання миру. Однак, така позиція є відверто нещирою, адже ніхто так не хоче миру, як сама Україна. Проте Україна розуміє, що мир не можна забезпечити, пропонуючи територіальні поступки режиму Путіна, які

кинуть мільйони українців назустріч жахам постійної російської окупації.

В Україні знають, що погодження на припинення вогню без перемоги унеможливить притягнення Росії до відповідальності за військові злочини. Підбавдурена безкарністю угоди про припинення вогню, Росія використає будь-яку павзу у бойових діях, щоб переозброїтись та підготуватися до наступного етапу своєї війни проти України та Заходу. Це створило б загрози, подібні тих, з якими зіткнулися союзники під час Другої світової війни, коли Черчіль і Рузвельт застерігали від передчасного миру і натомість проголосили метою беззастережну капітуляцію нацистської Німеччини.

Сучасні західні лідери повинні визнати, що будь-які інші мирні плани та пропозиції до Путіна про припинення вогню не приведуть до тривалого миру, а навпаки – це відкриє шлях до нових війн. Тому, немає жодних альтернативних „мирних планів“, окрім „Формули миру“, запропонованої президентом Зеленським, яка ґрунтується на обов'язковості повного виходу РФ із території України, повернення до міжнародного права з переглядом ролі міжнародних інститутів, об'ємної юридичної та фізичної відповідальності за акт агресії і відповідних масштабних

компенсацій.

Союзники України повинні нарешті визнати, що європейська безпека залежить від перемоги України. Чим швидше вони розроблять і реалізують стратегію досягнення цієї перемоги, тим більше життів буде врятовано. З 2022 року західна політика „стримування ескалації“ не змогла заспокоїти Путіна і лише підбурювала Кремль до нових ударів. Отже, якщо більша частина світу підтримує Формулу миру, запропоновану Зеленським, тиск на Путіна буде зростати і крах морального духу всередині Росії чи навіть усього режиму може статись будь-коли.

Росія в будь-якому разі погодилася б на переговори тільки під тиском міжнародного співтовариства, що могло б статися в ситуації, коли ресурси Росії для продовження війни були б зменшені. Але доти немає сенсу очікувати від Путіна навіть думки про те, що війна з Україною може завершитися за столом переговорів.

Саме тому сьогодні всі повинні бути зацікавлені у тому, аби примусити Росію до миру й поваги до міжнародного права, а Глобальний саміт миру у Швейцарії повинен продемонструвати програв не конкретного агресора, а саму ідею війни, тобто запобігти перетворенню життя народів на руїни. Саме зараз ставки високі як ніколи.

Відкрили новий ...

(Закінчення зі стор. 3)

Присутніх привітали 98-літній Маріан Турський – громадський діяч, колишній в'язень гетто Лодзі, нацистського табору смерті Аушвіц-Біркенау і концтабору Бухенвальд; почесний голова Міжнародної Освенцимської ради, голова Ради Музею POLIN (Польща); Олександра Матвійчук – правозахисниця, Голова організації „Центр громадянських свобод“, лавреатка Нобелівської премії миру 2022 року; Ян Ерік Дуббельман – Міжнародний директор Будинку Анни Франк (Нідерланди); представник Головного управління розвідки Міністерства оборони України Андрій Юсов та інші.

На думку перших відвідувачів, цей музейний простір є втіленням нової музейної ідеології, що розглядає музей як соціокультурний інститут, здатний виконувати більш активну перетворювальну роль у суспільстві. Такий музей дає глядачам змогу отримувати не лише нові знання й

відчуття причетності до історії, а й дарує естетичні враження.

За допомогою вдалого освітлення й розумного планування, що включає бібліотеку та дискусійний майданчик, створюється особлива емоційна атмосфера цього компактного за площею музею. Тут використано різноманітні мультимедійні програми, експозиції, медіа-інсталяції, фільми, пошукові бази, що дозволяють самостійно знаходити додаткову інформацію, фотографії та хроніки. Причому цифрові технології в експозиційному просторі використовуються не просто як технічна апаратура, а перетворюються на своєрідні експонати, що слугують розкриттю сценарію експозиції, підсиленню інформативності, комунікативності та атрактивності музейної експозиції. Все це зосереджує увагу відвідувачів саме там, де передбачено задумом авторів.

На це працює й єдина в музеї унікальна картина, що своїм символізмом, філософічністю й трагічною експресією просто вражає й змушує

завмерти і вдивлятися в образи, творені назвичайно талановитою заслуженою художницею України Іриною Сушельницькою. Це полотно ми з Павлом Козленком побачили в серпні минулого року під час виставки в Міжнародному культурному центрі „UNION“ і зрозуміли, що саме воно має бути в просторі нового музею.

Архітекторкою проекту стала Наталія Мержієвська – лавреатка Державної премії України у галузі архітектури, завідувачка катедри архітектури будівель та споруд Одеської державної академії будівництва та архітектури, а сучасний дизайн-проект музею розробили студентки Віталіна Вербовацька, Орина Бабенцова та Орина Гончарова, які стали переможницями конкурсу на створення дизайну музею, що проводився в грудні 2023 року.

“Важко переоцінити важливість реалізації цього проекту в умовах широкомасштабної війни, коли рашизм повторює геноцидні практики фашизму, використовуючи пропаганду як зброю масового ураження, –

говорить учасниця церемонії відкриття музею Ольга Буткевич – голова Української асоціації міжнародного права, докторка юридичних наук, професорка катедри міжнародного права Київського національного університету ім. Т. Шевченка, – Вірю, що це допоможе залучити до музею людей різних поколінь, занурити їх в атмосферу певного часу, оживить події”.

“Це є ще одним з виявів нашої стійкості – творити й під час війни, під виття сирен та вибухів!” – переконаний начальник Південного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті, офіцер Збройних сил України Сергій Гуцалюк.

Ініціатором, надхненником та організатором робіт зі створення нової локації став громадський діяч, історик, юрист, кандидат філософських наук, заслужений працівник культури України, голова правління Одеського центру дослідження Голокосту Павло Козленко з його синергійною й творчою командою.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Маратон „Soldier Field 10” був присвячений Дню пам'яті

Марія Климчак

ЧИКАГО. – 25 травня відбувся 20-ий маратон „Soldier Field 10”, присвячений Дню пам'яті.

Команда „Нескорених” подолати 8,500 кілометрів (відстань з України до Чикаго), щоб 8,500 учасників цього горічного забігу змогли привітати їх оплесками, усмішками, що рівноцінні солідарності з Україною в її боротьбі з російською агресією.

“Наші військові долучилися до забігу у футболках з девізом “Run for Ukraine” та своєю участю у забігу подякували за американську підтримку та ще раз продемонстрували незламність духу українців та спільність наших цінностей. Це вже третій такий забіг українських військових. Дякую „Kyiv Committee of Chicago Sister Cities International” та „Revived Soldiers Ukraine” за всі зусилля з підтримки наших військових!”, – написа-

Гості подарували школі прапор з автографом генерала Залужного.

Учасники маратону „Soldier Field 10”.

ла Посол України в США Оксана Маркарова.

Комітет міст-побратимів Чикаго-Київ, очолюваний Вірою Еліяшевською, приймав у Чикаго команду українських військових, у складі якої один генерал, два полковники, дев'ять офіцерів. Усі вони удостоєні найвищих військових нагород, серед них ті, що воюють з 2014 року, брали участь у звільненні Київської, Харківської та Херсонської областей,

командували підрозділами в районах Бахмута та Авдіївки. На жаль були поранені, двоє з них втратили кінцівки, але залишаються в строю. На чолі групи генерал-майор (у відставці) Володимир Гаврилов, який перед початком повномасштабного вторгнення у 2022 році був призначений заступником міністра оборони. Раніше, у 2015-2018 роках, він пра-

(Закінчення на стор. 9)

EFFECTIVE 05/15/2024

Let your retirement **BLOOM!**

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR	5.50%*	2 ND YEAR 5.00%
7 YEAR	5.75%*	2 ND YEAR 5.00%
9 YEAR	8.00%*	4.00%

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

4.00%*

* LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

3-YEAR	5.00%
5-YEAR	5.00%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

NEW HIGHER RENEWAL RATE!

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустрілися у школі „Нова хвилька“

Ірина Боровець, Мирослава Роздольська і Посол Сергій Кислиця в Українській школі „Нова хвилька“.

НЬЮ-ЙОРК. – Заступниця Міністра закордонних справ України Ірина Боровець разом з Постійним представником України при ООН Послом Сергієм Кислицею відвідала Українську школу „Нова хвилька“ на День захисту прав дітей. „Щиро вдячна директорці школи Мирославі Роздольській за запрошення“, – написала вона. За словами І. Боровець, їй було приємно бачити, як тут зберігають українську ідентичність та міцний зв'язок із Батьківщиною, попри тисячі кілометрів від рідного

дому.

Також вона зустрілася з Миколою Сергою з „Культурного десанту“, який перебуває в Америці з благодійною турою. „Сьогоднішній день нам вкотре нагадує, як наші українські діти потребують захисту. Саме тому докладаємо максимум зусиль спільно з нашими партнерами по Міжнародній коаліції за повернення українських дітей, щоб вже скоро всі наші дітлахи жили в мирній Україні“, – сказала І. Боровець.

Українформ

Молитва за українських дітей

В Українському домі у з нагоди Міжнародного дня захисту дітей.

ВАШІНГТОН. – В Українському домі у з нагоди Міжнародного дня захисту дітей провели захід „Children Praying for Children“, щоб привернути увагу до долі українських дітей – жертв агресії Росії, зокрема тих, кого російські окупанти незаконно депортували на територію РФ. Про це повідомила Посол України в США Оксана Маркарова. Захід було проведено спільними зусиллями з Союзом українців Америки, зокрема Мартою Федорів і Маріанною Третяк. Спікерами були директор з питань Європи та Євразії, Бюро з питань демократії, прав людини та праці, Державний департамент США Крістофер Андерсон, директорка War Crimes Account-

ability Team (WarCAT) / Lead Prosecutor for Ukraine Крістіан Левеск і конгресвумен Сьюзан Вайлд (відеозвернення). Захід вела Ірена Халупа.

О. Маркарова висловила велику подяку Митрополитові Антонію Української православної церкви США, президентові Конвенції українських баптистів США Роману Капрану, отцям Української греко-католицької церкви о. Роберту Гітченсу, о. Марку Морозовичу, о. Андрію Чорнопиському, о. Олександр Думенку, Владиці Борису Гудзяку, який молився дистанційно, а також рабину Гіім Шафнеру, Кешер Ізраїлю з синагоги Джорджтауна за відеозвернення.

Українформ

Маратон...

(Закінчення зі стор. 8)

цював військовим аташе в Посольстві України в США. Він також є директором Фонду „Ветеранська десятка“ та входить до складу Консультативної ради Фонду США-Україна.

Культурний старт розпочався 23 травня з ранкового інтерв'ю на американському телебаченні „ABC“ та „CBS“, українському „Радіо UA Chicago“. Гості побували на екскурсіях в Українському інституті модерного мистецтва та Українському національному музеї. До скарбів цих інституцій додалися історичні експонати-прапори з підписом генерала В. Залужного. Їх вітали в Катедральній школі св. Миколая, де навчаються 140 учнів, які приїхали до Чикаго з України за два останні роки. Ветерани були вражені до глибини душі концертною програмою, спілкуванням з школярами, які вільно розмовляють двома мовами, вітальним словом директора школи Анни Сирилі, зустріччю з американськими ветеранами, з Генеральним консулом України Сергієм Коледовим та консулом Євгеном Дроботом. Під час вітального слова С. Коледов подякував дирекції школи за працю та підтримку дітей українських сімей, які опинилися в Чикаго через повномасштабне вторгнення Росії в Україну, а також закликав підтримати команду „Run for Ukraine“ та усіх українських військових, які зараз перебувають в Чикаго на лікуванні та реабілітації. Для школи гості подарували український прапор з автографом улюбленого українського генерала.

На порядку денному була гостина у „штаб-квартирі“ громадської волонтерської організації та фонду „Revived Soldiers Ukraine“, які приєдналися до забігу. Волонтерка фонду Маріана Балаш повідомила: „Наша команда волонтерів „Revived Soldiers Ukraine“ та військові, які проходять реабілітацію, подолали свою дистанцію в підтримку наших військових, які вже 10 років захищають свободу, незалежність, кордони нашої Батьківщини, за наших героїв, які втратили своє здоров'я або ж й віддали своє життя за Україну.

Одним з учасників став наш волонтер Василь Матвійчук – у минулому легкоатлет та майстер спорту міжнародної кляси, учасник 29-их Олімпійських ігор у Пекіні. На маратоні Василь вперше з повномасштабного вторгнення пробіг дистанцію у 10 кілометрів без підготовки. Він присвятив свій забіг та медалью Олександра Чумака – військовому 128-ої бригади, який втратив одну ногу, а друга опинилася на межі ампутації через серйозну інфекцію. Понад 10 довгих місяців Фонд „Revived Soldiers Ukraine“ займався складним лікуванням воїна, а напередодні маратону успішно завершилось протезування Олександра, який нарешті зміг не тільки стояти, а й ходити на своїх двох ногах. Тепер він мріє знову почати бігати та колись доєднатись до маратону як спортсмен“.

Особливу візиту було здійснено до Української православної катедри св. Андрія в Блумінгдейлі, де були покладені квіти до пам'ятників жертвам Геноциду 1932-1933 в Україні та героям „Небесної сотні“. Українські захисники завітали до головного

офісу „Help Heroes Of Ukraine“ в Чикаго. „В нашому офісі ми мали нагоду поспілкуватись із ними, розповідали про роботу фонду, показували як налаштовані процеси та над чим зараз працюємо. Дякуємо за зустріч!“, – із запису на сторінці партнерської організації.

В Українській католицькій церкві Св. Йосифа Обручника відбулася молебень. Між цими візитами був час для екскурсії до Музею науки та промисловості, завдяки Сміті Шах, голові Делійського комітету міст побратимів, Пем Чен та Лаквіті Форд з MSI, які приймали солдатів.

Велика робота передувала успіхові, тому глибока подяка Комітетові міст-побратимів Чикаго-Київ – Вірі Елішевській, Марті Фаріон, Левкові Голубцю, фонду „Revived Soldiers“ – Наталії Боївці та Маріані Балаш, Українському благодійному фонду „Весна!“, партнерам з „Help Heroes of Ukraine“ та Фонду „Ветеранська десятка“, спонсору з України „Infozhyst“.

Особлива подяка українським рестораторам „Шоколад“ та „Велюр“ за їхню підтримку і приклад української гостинності в Америці.

Три дні любови у Чикаго, з першого погляду, з кожного кроку і в кожному слові, як у мамі з своїми рідними дітьми. Три дні з обіймами і вітан-

нями від найменших з дитячого садочку в школі св. Миколая до благословіння священниками українських церков.

Усі вони в строю – наші військові командири. Міжнародне відрядження на кілька днів принесло новий досвід. Вони перемогли на дистанції, яку з ними долали 8,500 американців. Безперервний відеозв'язок з Україною тримали Ярина Ясиневиц та генерал Гаврилов. Улюбленцем, зіркою маратону став Іванко, його усмішка перемагає біль, а сила волі мотивує продовжувати боротьбу навіть тоді, коли не витримують милиці. Вони протерлися настільки під час бігу, що практично розсипалися. „За Україну! Завдання виконано!“ – рапотовував він перед генералом, який теж був поруч і біг дистанцію.

До нашого табору підходило все більше і більше американців. „Я, єврейка з Ізраїлю, з вами сьогодні бігла за Україну!“. Обіймає нашого ветерана і просить на пам'ять фото разом. А тим часом від побратимів надходили повідомлення з Харкова, який бомбили рашисти.

Після забігу мужніх атлетів чекала ще одна несподіванка – екскурсія рікою Чикаго і озером Мишиген на кораблі „Wendella“.

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
973-723-4387
mkoziupa@outlook.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ДОСЛІДЖЕННЯ

Образи янголів прикрашали палац Івана Мазепи в Батурині

Д-р Зенон Когут,
д-р Володимир Мезенцев (КІУС)
Спеціально для „Свободи“

Великомаштабна агресія Росії проти України призупинила розкопки у Батурині Чернігівської області, які проводили щоліта українські й канадські археологи та історики в 1995-2021 роках. Однак учасники проекту дослідження історії та культури цієї столиці козацької держави в Канадському інституті українських студій (КІУС) Альбертського університету та Національному історико-культурному заповіднику „Гетьманська столиця“ продовжили вивчення важливих артефактів, знайдених археологами у Батурині в попередні роки.

Батуринський проект адмініструє Центр українських історичних досліджень ім. Петра Яцика при відділі КІУС у Торонто (<https://tinyurl.com/urx3tdx2>). Колишній директор КІУС, видатний історик гетьманської держави проф. Зенон Когут є засновником і академічним дорадником проекту. Його виконавчим директором є д-р Володимир Мезенцев. Керівником Батуринської археологічної експедиції є співробітник заповідника „Гетьманська столиця“ у Батурині археолог Юрій Ситий.

Дотепер російські повітряні напади та диверсії щасливо минули Батурин. Там збереглися реконструйовані цитадель, палаци гетьманів і церкви XVII-XIX ст. та всі музеї старожитностей і експонати. Незважаючи на умови воєнного часу, музеї та історичні пам'ятки заповідника „Гетьманська столиця“ активно відвідують екскурсанти з України.

1669 року Батурин обрали столицею козацької держави. Місто найбільше процвітало за правління маєстатного гетьмана європейської освіти й виховання Івана Мазепи (1687-1709). Тоді його столиця і країна козаків були відомі далеко на Заході. Гетьман сприяв поширенню європейських культурних впливів у Батурині.

1708 року І. Мазепа в союзі зі Швецією повстав проти утисків автономії та самоврядування козацької України царатом. Того ж року Петро I кинув царське військо проти повсталого Батурина, яке зрадою вдерлось до фортеці. Задля помсти непокірному гетьманові та покарання його столиці за анти-московський виступ нападники масово стратили полонених козаків і вирізали всіх мирних мешканців, разом до 14 тисячами батуринців, пограбували й спопелили місто та вивезли цінності до Росії.

Гетьман Кирило Розумовський (1750-1764) відбудував і заселив зруйнований Батурин та призначив його знову головним містом козацької держави незадовго до її ліквідації російською імперією 1764 року. У період бездержавності України колишня гетьманська столиця все більш занепадала й перетворилась на аграрне містечко за совєтської влади.

У самостійній Україні держава здійснює програму урбанізації та відродження Батурина. Завдяки активній діяльності заповідника „Гетьманська столиця“ там зберігаються пам'ятки зодчества XVII-XIX ст., створено п'ять музеїв, величні скульптурні монументи і меморіали, що прославляють козацьчину, І. Мазепу та інших гетьманів, вшановується пам'ять жертв московської навали 1708 року.

За Нового часу в Україні печі (груби), складені з керамічних полив'яних і теракотових (без покрит-

Цитадель фортеці Батурина XVII ст., реконструйована 2008 року на базі археологічних даних. (Фото: Ольга Сергієнко)

Картина Ігоря Гречановського „Апофеоз гетьмана України Івана Мазепи“ (2020 р.) з зображенням батуринської цитаделі. Музей історії Полтавської битви у Полтаві.

тя емаллю) кахлів, були звичайними пристроями для опалення та окраси інтер'єрів житлових приміщень. У Батурині виробництво пічних кахлів високо розвинулось за гетьманування І. Мазепи. Вони оздоблені переважно рослинними і геометричними рельєфними орнаментами та рідше зображеннями козаків, європейських воїнів, янголів, тварин, мітичних істот і гербів.

Перед 1700 роком І. Мазепа спорудив і прикрасив свою амбітну головну резиденцію на батуринській околиці Гончарівка. Його палац пограбувало й спалило російське військо під час розорення Батурина у 1708 році. Розкопки залишків того палацу виявили уламки найбільш розкішно деко-

12-ий науково-популярний буклет батуринської серії, 2023 р.

рованих пічних кахлів близько 30 різновидів. Вони вважаються цінними зразками керамічного мистецтва України кінця XVII ст. Їх виготовили найкращі кахлярі козацької держави, яких гетьман запросив з Києва.

Серед розмаїтих пічних кахлів з археологічних дослідів решток палацу Гончарівки є чимало фрагментів прямокутних виробів з майстерними рельєфами стилізованих голів янголів з розпростертими крилами. Найдорожчі кахлі вкриті білою, жовтою, брунатною, бірюзовою і темно-синьою (тло) глазур'ю, а дешевші є теракотові. Нерідко тільки передні фасади груб будували з полив'яних кахлів, а бічні – з теракотових.

(Закінчення на стор. 18)

Фрагменти глазурованої кахлі з образом янгола від оформлення груби Мазепиної резиденції на Гончарівці. Світлина В. Мезенцева, промальовка рельєфу С. Дмитрієнка.

Фотоколлаж цілої пічної полив'яної поліхромної кахлі з янголом С. Дмитрієнка на основі знімків В. Мезенцева.

Ціла кахля із зображенням янгола, розписана різнобарвною емаллю. Гіпотетична реконструкція технікою комп'ютерної графіки С. Дмитрієнка.

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Завітайте до наших нових філій у Флориді!

Квітень 2024 в St. Petersburg:

8950 9th (MLK) St. North
Suite 130
St. Petersburg, FL 33702

Травень 2024 в North Port:

5400 S. Biscayne Dr.
Suite A
North Port, FL 34287

Зателефонуйте або надішліть СМС:

914.220.4900

Телефонуйте безкоштовно: 888.644.SUMA (7862)

www.sumafcu.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Апель СУМ в „Українському селі“

Відділ ч. 57 „Дніпро“ Спілки української молоді з Бавнд-Бруку. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – 1 червня на терені „Українського села“ відбувся прощальний перед вакаціями апель відділу ч. 57 „Дніпро“ Спілки української молоді з Бавнд-Бруку. Апель провадив Юрій Микитин, з прапором стояв Денис Івахнюк. Діти

заспівали гімн СУМ, ведучий прочитав вітальний лист від булавної Христі Долинюк, після чого Іванка Крілевич вручила нагороди переможцям змагань на недавньому злеті СУМ в Еленвілі, Нью-Йорк. Також виховникам були вручені троянди і китиці соняшників. Апель закінчився молитвою і частуванням дітей.

Зустріч з українськими танцівниками

Міністер закордонних справ Канади Мелані Жолі під час зустрічі із ансамблем „Село“. (Фото: Mélanie Joly)

ВІННІПЕГ. – Міністер закордонних справ Канади Мелані Жолі під час перебування у місті Вінніпег зустрілася із ансамблем українських народних танців „Село“. „Я мала змогу на власні очі побачити живий дух українсько-канадської громади. Дякую танцюристам українського ансамблю за теплий прийом й при-

страсть до вашої спадщини й традицій“, – зазначила М. Жолі.

За даними останнього перепису населення, близько 1.3 млн жителів Канади мали українське коріння. Після початку повномасштабного російського вторгнення, до країни приїхали ще близько 300 тис. українців.

Укрінформ

Немає до влади...

(Закінчення зі стор. 3)

Невже увесь світ не може разом приборкати одну навіжену Росію і ліквідувати терориста? Щось тут не так і відгонить залаштунковими домовленостями та подвійними стандартами. Скажімо, Ізраїлю, який втягнутий у невеликий військовий конфлікт з ХАМАС, що за масштабами навіть не можна порівнювати з війною в Україні, західні держави надають порівняно з Україною загально більшу підтримку – тут і фінанси, і озброєння, і військова допомога, і дозвіл стріляти куди завгодно, й потужна беззастережна дипломатична підтримка, навіть на тлі злочинів проти арабської людяності.

Водночас українці не можуть до безконечності надавати й індульгенції владі в Україні, основною заслугою якої, мабуть, є те, що вона не втекла перед наступом московського агресора. Ми вимагаємо від влади рішучих пляномірних кроків на шляху до перемоги. Але те, що досі економіка України не переведена на воєнні рейки, здійснюється недолуга кадрова політика, триває засилля ворожої агентури на всіх щаблях влади, продовжується політика повзучої русифікації, тотальна корупція, й головне відсутні перемоги на фронті – все це не викликає до влади особливої довіри.

Попри все ми віримо в силу української нації, яка з Божою допомогою та ЗСУ переможе озброєних москалів! На нашому боці правда!

МИСТЕЦТВО

Культурна співпраця Львова та Італії

Під час відкриття виставки ліворуч – Посол П'єр Франческо Дзадзо.

Михайло Михайлинин

ЛьВІВ. – 8 травня у Львівському палаці мистецтв відкрили виставку – діалоги про війну, мир, спротив і культуру українських та італійських мистців. У заході взяв участь Посол Італійської республіки в Україні П'єр Франческо Дзадзо.

„Італія буде продовжувати боротьбу разом з вами за свободу і демократію“ – сказав Посол.

Голова обласної державної адміністрації Максим Козицький висловив подяку урядові та народу Італії за військову допомогу Україні та посилення повітряної оборони, за прихисток українським біженцям, які постраждали від війни.

На виставці представлені твори Віктора Бариби з Києва, Артура Котика зі Львова та відомих італій-

ських мистців, серед яких – Клаудіо Росаті. Під час заходу відбулося погашення марки на честь українсько-італійської дружби „Разом ми сильніші“. На ній зображено серце, а в середині – прапори двох країн. Львів'яни разом з послом посадили у сквері спільне дерево, як знак вдячності за солідарність з Україною.

Також недавно у Львові провели День італійського дизайну, де було представлено сучасні технології для людей з інвалідністю, ветеранів війни, щоб покращити їхнє життя. Заступник глави місії Посольства Італії в Україні Франческо Пеше розповів, що за два роки повномасштабної війни, Італія надала Україні фінансової та гуманітарної допомоги на понад 2 млрд євро, також підтримує проекти у сфері протезування та охорони здоров'я українців.

Відкрили виставку про „Люблінський трикутник“

На виставці „Люблінський трикутник“. (Фото: Посольство України у Польщі)

КАЗІМЕЖ-ДОЛЬНИ, Польща. – У польському місті Казімеж-Дольні Люблінського воєводства відкрили художню виставку про „Люблінський трикутник“ у контексті російської агресії проти України.

Участь у відкритті виставки взяли, зокрема, консул України в Любліні Василь Йордан і третій секретар Посольства України в РП Василь Мельничук. „Виставка „Люблінський трикутник“ є результатом роботи мистецтвознавців та 18 мистців з України, Польщі та Литви за підсумками художньої резиденції, яка відбувалася з 5 травня у селищі Боровець. Основний лейтмотив робіт – відображення відчуття мистців щодо злочин-

ної російської агресії проти України“. Виставка „Люблінський трикутник“ відбудеться також у Варшаві, а за межами Польщі – у Литві та США.

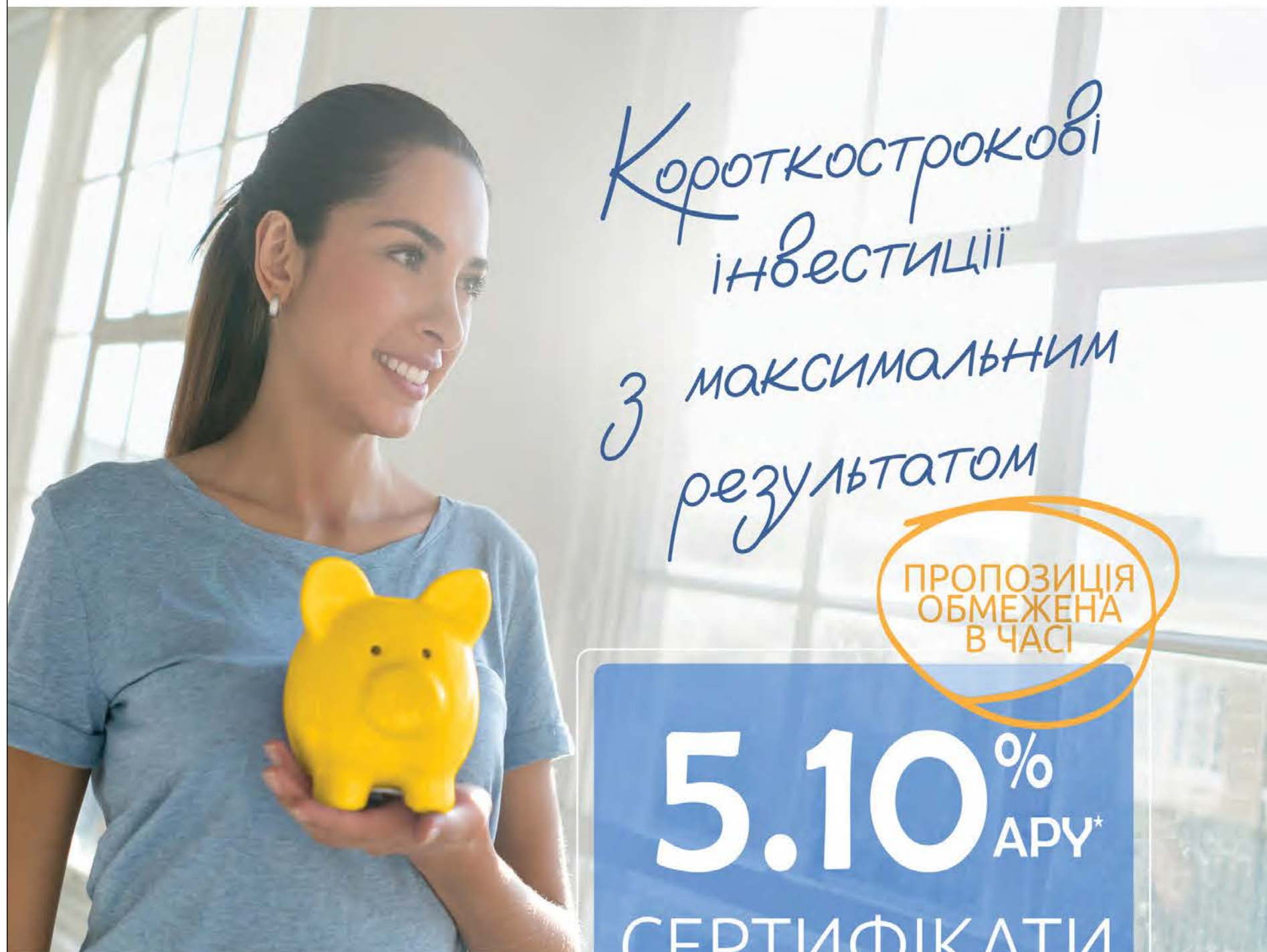
Організатор резиденції мистців – Спілка дослідників сучасного мистецтва Польщі.

„Люблінський трикутник“ – це дипломатична ініціатива, яка об'єднує Україну, Литву і Польщу. Декларацію про створення цього альянсу міністри закордонних справ країн-учасниць підписали 28 липня 2020 року в Любліні. У межах цього формату Варшава, Вільнюс та Київ співпрацюють у політичній, економічній, соціальній та культурній сферах.

Укрінформ

Find us in: Illinois, Michigan, New Jersey

5.10% APY*
**СЕРТИФІКАТИ
 НА 5 МІСЯЦІВ**

*APY=Annual Percentage Yield. 5-month Certificate is non-renewable and will be transferred to the savings account at maturity. Dividends accrue on the daily balance and will post at an early termination date or at certificate maturity. Certificate rates are subject to change at any time. Minimum required certificate amount - \$500. APY is accurate as of 06/01/2024. Maximum certificate amount is \$1 million per member. Fees may reduce earnings.

**без штрафу за дострокове
 розірвання угоди**

Federally insured by NCUA

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
 5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
 136 E. Illinois Ave., #100, Palatine, IL 60067
 302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
 50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090

SELFRELIANCE.COM

773-328-7500
 773-589-0077
 847-359-5911
 630-307-0079
 773-489-1204

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
 558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
 60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
 11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
 7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

973-373-7839
 201-795-4061
 973-887-2776

586-757-1980
 313-366-0055
 248-487-0330

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

З нагоди відновлення Українського цвинтаря

Урочистості з нагоди 31-ої річниці відновлення у місті Українського цвинтаря. (Фото: Консульство України в Гданську)

АЛЕКСАНДРУВ-КУЯВСЬКИЙ, Польща. – Відбулися урочистості з нагоди 31-ої річниці відновлення у місті Українського цвинтаря інтернованих українських військових часів Української народної республіки, де поховані військові, які під проводом Симона Петлюри воювали за незалежність України понад 100 років тому.

Консул України в Гданську Олександр Плодистий взяв участь у заході та зачитав листа від Посла України в Республіці Польща Василя Зварича до учасників урочистості. У листі зазначається, що надзвичайно важ-

ливим є те, що це місце спільної пам'яті було відновлено спільними зусиллями української громади в Польщі, влади та мешканців Александрова-Куявського. «Це місце є ще одним нагадуванням про те, що коли ми стоїмо пліч-о-пліч, ми є непереможною силою. Так, як у 1920 році, розгромивши радянську армію, війська Симона Петлюри та Юзефа Пілсудського пройшли спільним парадом перемоги київським Хрещатиком», – йдеться у зверненні посла.

Консульство України в Гданську

Концерти „Київської камерати“

28 квітня у Нью-Йорку колектив „Київської камерати“ на сцені Карнегі-голу представив американській аудиторії програму прем'єр з творів виключно українських композиторів, зокрема Вікторії Польової, Олександра Щетинського, Валентина Сільверстова, Мирослава Скорика, Золтана Алмаші, Олександра Козаренка та інших. Тоді ініціатором та організатором стала благодійна організація USA for Ukraine.

28 травня відбулась пресконференція за підсумками концерту. Її вели Богдана Півненко – керівниця Національного ансамблю солістів „Київської камерати“ і Кері-Лінн Вілсон – диригентка з Канади.

30 травня Національний ансамбль солістів „Київської камерати“ під керівництвом Кері-Лінн Вілсон зіграв у Національній філармонії України програму прем'єр із творів винятково українських композиторів.

У ній прозвучали твори Зубицького, Скорика, Козаренка, Станковича, Сильвестрова, Полевої й твір Алмаші, присвячений Маріюполю – „Місто Марії“.

На думку Б. Півненко, успіх концерту в Нью-Йорку став можливим насамперед завдяки диригентці Кері-Лінн Вілсон та українському репертуару, який припав до душі американській публіці.

За свою понад 20-річну кар'єру Кері-Лінн Вілсон диригувала всесвітньо відомими оркестрами в Лос-Анджелесі, Сан-Франциско, Відні, Празі, Торонто та Монреалі. Нещодавно вона створила Ukrainian Freedom Orchestra (Українську оркестру свободи), що складається з провідних музикантів охопленої війною України, а також біженців та артистів європейських оркестрів українського походження.

Укрінформ

Бій-реванш між Усиком та Ф'юрі

Бій-реванш між абсолютним чемпіоном світу в суперважкому дивізіоні українцем Олександром Усиком та ексчемпіоном за версією WBC британцем Тайсоном Ф'юрі відбудеться 21 грудня цього року, передає Укрінформ. Місцем проведення поєдинку стане Ер-Ріяд, де було проведено і перший бій між Усиком та Ф'юрі, який відбувся в ніч з 18 на 19 травня. Поєдинок тривав усі 12 раун-

дів. У дев'ятому раунді Усик відправив Ф'юрі до нокауту, але той зміг продовжити бій. Зрештою, українець переміг, згідно з роздільним рішенням суддів, здобувши титул абсолютного чемпіона світу у важкій вазі.

Востаннє титул абсолютного чемпіона у надважкій вазі у боксі мав Леннокс Льюїс у 1999 році, який завершив кар'єру після бою з Віталієм Кличком у 2003 році.

Подарували книжку про майстра

Людмила Островська

ВІДЕНЬ. – Австрійська національна бібліотека прийняла до свого фонду книжку Аделі Григоруку „Рука різця не випускала“ про відомого майстра, якого мистецтвознавці називають чарівником різця, академіком художнього оздоблення дерева, різьбярем-віртуозом, Василя Кабіна, який усе життя талановито розвивав і утверджував характерні стильові риси й традиції Косівської школи художнього різьблення. Він брав активну участь у формуванні національної свідомості молодого покоління 1930-их років через товариства „Бескид“, засновником якого він був, та „Просвіта“, співпрацював з ОУН-УПА, підпільно діяв як станичний УПА в Косові на Москалівці.

Мистець залишив у спадок багаті скарби рукотворних художніх див, які не втраять своєї естетичної цінності доти, доки людям буде потрібно на краса у житті.

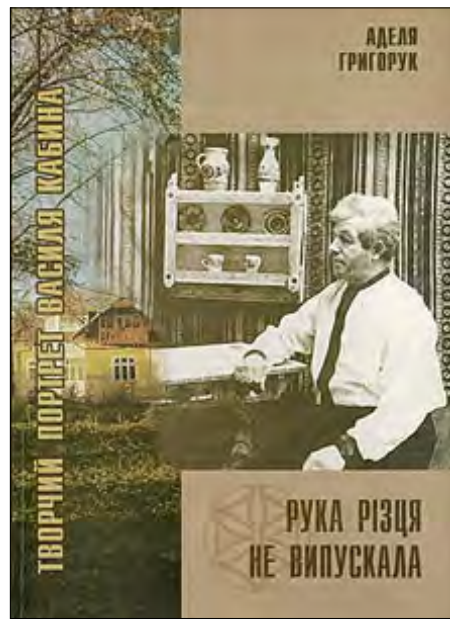
Вручили книжку земляки унікального художника-різьбяра, косів'яни диригент хору Української церкви Св. Варвари у Відні Михайло Стринадюк і Остап Гавриш – народний артист України, композитор, автор понад тисячі музичних творів та популярних пісень. О. Гавриш разом з донькою – українською співачкою Мар'яною Гавриш виступали на тижні благодійного Великогоного ярмарку в підтримку ЗСУ в Україн-

Остап Гавриш і Михайло Стринадюк з подарованою книжкою.

ській суботній школі, що у Відні, і з духовною благодійною програмою перед прихожанами Української церкви Св. Варвари.

Як розповів О. Гавриш, Австрійська національна бібліотека розташовується в приміщеннях палацу Гофбург, колишній резиденції імператорської родини Габсбургів. У її колекціях зберігається понад 7.5 млн примірників книг, 180 тис. папірусів, найдавніший з яких датований XV ст. до нашої ери. Крім того, тут знаходяться рукописи, старовинні й рідкісні книги, карти, глобуси, картини, фотографії, автографи, плякати, партитури відомих композиторів. Почесне місце займає тут і україніка. У фондах бібліотеки зберігаються обов'язкові примірники всіх видань Австро-Угорщини, а отже велика кількість українських видань до 1918 року зі Львова, Чернівців, Станіславова, Бродів, Дрогобича, Тернополя. Є видання, присвячені українській мові, історії та культурі І. Вагилевича, Я. Головацького, І. Франка, М. Лозинського, Й. Мончаловського, О. Огоновського, А. Петрушевича та інших. Українській тематиці присвячені й численні видання німецькою мовою. Значну цінність має велика збірка української періодики XIX-XX століть. Наукові співробітники Колекції папірусів у палаці Гофбург взяли цей дарунок і засвідчили офіційним документом.

Обкладинка книжки Аделі Григоруку „Рука різця не випускала“

Концерт у Відні

ВІДЕНЬ. – Концерт за участі понад 150 українських виконавців з українським репертуаром відбувся у Відні на запрошення австрійського фестивалю WienerFestwochen (Віденські фестивальні тижні). На сцені Концерхаусу виступили одразу дві оркестри – Kyiv Symphony Orchestra та Молодіжна симфонічна оркестра України під керівництвом української диригентки Оксани Лінів, а також Національна хорова капеля „Думка“ та четверо солістів – Андрій Мурза (скрипка), Олександр Шульц (тенор), Віктор Шевченко (бас-баритон) та Філіп Кельц (читець). Пролунали Кадиш-реквієм „Бабин

Яр“ Євгена Станковича та світова прем'єра „Фуги смерті“ Євгена Оркіна, сучасного українського композитора, учня Станковича.

Декілька місяців тому українська подія у Відні була під загрозою зриву через включення у програму також виступу симфонічної оркестри на чолі з грецько-російським диригентом Курентзісом. Після того, як О. Лінів розкритикувала його позицію щодо війни в Україні та відмовилася виступати на одному фестивалі, Wiener Festwochen скасував концерт грецько-російського диригента.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Година пам'яті Руслана Якібчука

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 22 травня працівники центральної міської бібліотеки провели захід „Пішов воїном – повернувся Героєм“, щоб вшанувати пам'ять захисників України, які віддали своє життя за її незалежність. Серед них Руслан Якібчук, який загинув на 50 році життя під час бойових дій поблизу села Роздолівки Бахмутського району Донецької області.

„Годину пам'яті“ провели за ініціативи його однокласниці Оксани Пасічник, яка збрала багато людей, серед яких мати героя Марія Юрївна, родина, вчителі, однокласники, друзі, сусіди, представники влади, щоб в особі Руслана Якібчука вшанувати пам'ять всіх воїнів-героїв,

Ганна Думітрак вручає матері героя грамоту скорботи і пошани.

Виступає камерний ансамбль скрипалів Косівської школи мистецтв.

які поклали на вівтар України своє життя за волю і незалежність України“, – зазначила Любов Кабин.

Присутні хвилиною мовчання вшанували всіх, хто загинув у боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

Настоятель Храму Різдва Іоанна Хрестителя о. Ростислав Близнюк висловив вдячність та повагу всім захисникам, які сьогодні мужньо захищають честь і гідність України, та щирю подяку і низькій уклін матері героя і провів спільну молитву.

Р. Якібчук народився 30 червня 1973 року в селі Микитинцях, у Івано-Франківському професійному училищі здобув спеціальність оператора механоскладальних робіт та електронно-обчислювальних машин. Вірші почав писати з підліткового віку. Не полишав цієї справи навіть на війні (їх близько 8 тис.). Писав тексти пісень, був вокалістом і гітаристом рок-групи, яку разом з друзями створили у Косові. Служив у Військово-морських силах України у команді флагмана „Гетьман Сагайдачний“.

Після звільнення у запас мріяв вступити на історичний факультет університету, але часи настали важкі, змушений був працювати у Польщі, Чехії, Німеччині. Добре володів польською і чеською мовами. Під час Революції Гідності разом зі своїм родичем-бізнесменом з Фастова возив у столицю продукти для протестувальників.

Учасники години пам'яті Руслана Якібчука. (Фото: Марія Порох)

Коли російське військо вступило на українську землю, 2015 року пішов у добровольчий батальйон „Волинь“, який того ж року був приєднаний до 14-ої механізованої бригади ЗСУ, в якій він прослужив за контрактом по 2017 рік. Брав участь у боях у зоні населених пунктів Новгородське, Світлодарська Дуга, Миронівське, Красногорівка, Мар'їнка, Курахове. Після закінчення контракту повернувся додому, але 2 березня 2022 року вступив до 109-го батальйону 10-ої окремої гірсько-штурмової бригади „Едельвейс“. Пройшов важкі бої на Житомирщині та Київщині, на Донбасі. 14 жовтня в

одному із боїв був поранений. Після лікування в госпіталях Артемівська, Краматорська, Дніпра і в рідному Косові повернувся на фронт і через два тижні загинув 18 березня 2023 року. 9 серпня 2023 року посмертно нагороджений орденом „За мужність“ III ступеня.

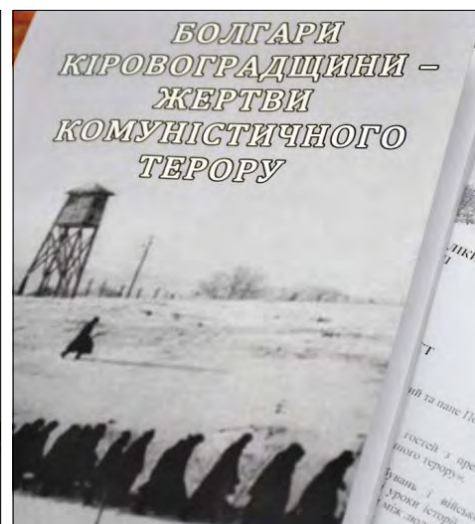
Оксана Пасічник – бібліотекарка бібліотеки з Косова та Ганна Дячук – завідувачка бібліотеки села Микитинці, композиційно побудували дійство так, що спогади про життєвий шлях воїна перепліталися зворушливою музикою камерного

(Закінчення на стор. 16)

Болгари були розстріляні

Сергій Осадчий представляє книгу „Болгари Кіровоградщини – жертви комуністичного терору“.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У Державному архіві Кіровоградської області 17 травня презентували видання „Болгари Кіровоградщини – жертви комуністичного терору“. У книзі на основі архівних документів розповідається про мешканців Вільшанки та Вільшанського району, які стали жертвами радянського тоталітарного режиму в 1920-1930 роках. Вихід книги приурочили до Дня пам'яті жертв політичних репресій та 250-річчя Вільшанки, яку заснували болгарські переселенці в 1774 році.

Видання представили автори-упорядники: голова Кіровоградської обласної громадської організації „Об'єднання болгар „Нашите хора“ Сергій Осадчий і краєзнавець Володимир Поліщук. На зустріч із авторами книги завітали науковці, краєзнавці, журналісти, представники об'єднань національних меншин

Кіровоградщини.

У книзі містяться розповіді-нарис про репресованих мешканців вільшанського краю, загальний список тих, хто зазнав комуністичних репресій, документальні матеріали карних справ.

„Так звана „трійка“ справи навіть не розглядала, а затверджувала висновок слідчого, – розповів В. Поліщук. – Слідчий пропонував слідчий розстріл (75 відс. всіх справ), або 10 років таборів. Призначити винним могли будь-кого. Винні вони чи ні – ніхто не розбирався“.

Архівно-слідчі справи, на основі яких було укладено книгу, нині оцифровуються, і незабаром вони будуть представлені на онлайн-порталі обласного архіву. Частина документів вже наявна на порталі „Мартиролог ХХ століття“ і будь-який історик з будь-якої точки світу може працювати з цими документами.

Поштова марка на честь Чижевського

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – „Укрпошта“ випустила марку до 130-річчя від дня народження Дмитра Чижевського (4 квітня 1894 – 18 квітня 1977, Гайдельберг). Її замовили Олександрійська міська рада і місцевий музей-будинок науковця. Про це розповіла керівниця Кропивницького регіону „Укрпошти“ Тетяна Капустіна.

Художник марки – місцевий мистець Олександр Охупкін. Випустили 252 марки одного формату й 56 іншого. За потреби наклад можна буде додрукувати. Марка з номіналом М вартує 30 грн. З нею можна пересилати прості й рекомендовані листи. Також є конверти з зображенням Чижевського.

Голова громади Сергій Кузьменко розповів, що марку погасили в олександрійському театрі з використанням штемпеля, який замовили спеці-

ально для цієї події.

Дмитро Чижевський – український енциклопедист, культуролог, філософ, літературознавець, релігієзнавець, лінгвіст, дослідник української й слов'янської літератур. Народився у 1894 році в Олександрії і там жив до 1914 року.

Вартість комплекту з дев'яти марок складає 1 тис. грн (25 дол.). Кошти від продажу направлять на обладнання для олександрійських бібліотек.

Авдієнція...

(Закінчення зі стор. 1)

допомогу від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну, поінформував про ситуацію на полі бою та оборонні потреби України. Президентові Фінляндії В. Зеленський подякував за вже надані пакети оборонної допомоги, а також готовність Фінляндії брати участь у відбудові України. Під час зустрічі з М. Фредеріксен Президент відзначив нещодавнє оголошення урядом Данії потужного пакета допомоги в понад 800 млн дол. й активну підготовку до передачі Україні перших винищувачів F-16 уже цього літа.

Глава держави подякував Й. Г. Стере за понад 7 млрд дол. США

Година пам'яті...

(Закінчення зі стор. 15)

ансамблю скрипалів Косівської школи мистецтв під керівництвом Дмитра Обушак та концертмайстерки Ельвіни Звиздарик, читанням Русланових віршів, відеопрезентацією його життєвої та творчої стежини.

Вірші Руслана прочитали бібліотекарка Паша Гуралюк, завідувачка відділом обслуговування Ірина Балагурак, завідувачки бібліотексела Шепіт Оксана Ткачук і села Соколівки Марія Плитчук, бібліограф Уляна Книш.

Зустрічі Президента...

(Закінчення зі стор. 1)

тиви поглиблення українсько-сінгапурських відносин.

В. Зеленський мав із міністром оборони США Ллойдом Остіном, відзначив незмінну потужну оборонну та політичну підтримку України з боку США, наголосив на критичній важливості ухвалення Конгресом пакета військової допомоги. Сторони обговорили оборонні потреби України, на які спрямовується допомога від США, зокрема для тренування та комплектації нових бригад.

Президент В. Зеленський провів зустріч із Президентом Демократичної Республіки Тимор-Лешті Жозе Мануелем Рамошем-Ортою, яка стала першою в історії двосторонніх відносин. Він подякував за підтримку територіальної цілісності й суверенітету України та важливих резолюцій ООН щодо засудження агресії Росії, висловив готовність розвивати двосторонню співпрацю з Тимором-Лешті, зокрема в напрямі постачання

допомоги з боку Норвегії в межах багаторічної Програми Нансена на 2023-2027 роки, а також за збільшення допомоги на цей рік до 1.2 млрд дол., за чіткий сигнал, що норвезькі F-16 обов'язково будуть в українському небі.

Під час зустрічі з Прем'єр-міністром Ісландії Президент окремо відзначив нещодавнє ухвалення урядом цієї країни довгострокової підтримки України на 2024-2028 роки з обсягом допомоги на поточний рік близько 30 млн дол.

З усіма лідерами В. Зеленський обговорив підготовку до Глобального саміту миру у Швейцарії та важливість якомога ширшої представленості країн світу на ньому.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Про полеглого героя згадувала його класна керівниця, вчителька Ярослава Федорів. Аделя Григорук та Ігор Маковійчук прочитали поезії, в яких відкривали почуття незламності у боротьбі проти окупантів.

Віддали шану загиблому і підтримали матір та дочку воїна Володимир Петричук – заступник міського голови, Василь Жмендак – керівник районної військової адміністрації, Роман Печижак – начальник відділу культури та туризму міської ради.

Голова Косівської районної ради Ганна Думітрак вручила матері героя Грамоту скорботи і пошани та звернулася до неї зі словами подяки за сина.

аграрної продукції, а також запросив Президента країни відвідати Україну.

У Сінгапурі Президент В. Зеленський провів зустріч із двопартійною делегацією Комітету із закордонних справ Палати представників Конгресу США на чолі з його головою, членом Республіканської партії Майком Макколом. На зустрічі він подякував за підтримку рішення Конгресу, яке було критично важливим для стійкості захисників України в протистоянні з російськими окупантами. Окремо сторони відзначили важливість дозволу для України використовувати американську зброю для ударів по військових цілях на території Росії в прикордонних із Харківською областю районах.

Президент В. Зеленський зустрівся з обраним Президентом Індонезії Прабюмо Субіанто, якого ще раз привітав із перемогою на виборах у березні цього року. В. Зеленський висловив сподівання на участь Індонезії в Глобальному саміті миру на найвищому рівні.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Бойові дії...

(Закінчення зі стор. 1)

• Лінія фронту на півночі Харківщини – стабільна, у Вовчанську вона проходить по річці Вовча. Російські загарбники здійснювали пересування особового складу і техніки на території РФ з боку Сумщини. Загалом кількість російських військовослужбовців там стала меншою.

• 5 червня росіяни протягом доби здійснили 2200 обстрілів по позиціях українських військ та населених пунктах.

• Сили оборони України 4 червня знищили дві російські крилаті ракети „Іскандер-К“ і 2 безпілотники.

• Швеція оголосила про найбільший пакет військової допомоги для України на суму 1.3 млрд. дол. Він містить, крім усього іншого, два літаки радіолокаційної розвідки та управління Saab 340 (ASC 890), які значно покращать спроможність виявляти повітряні, наземні та морські загрози на великих відстанях.

Росіяни вдарили по енергооб'єктах

1 червня москалі здійснили масований удар по енергетичних об'єктах в Івано-Франківській, Дніпропетровській, Кіровоградській, Донецькій та Запорізькій областях. У Запоріжжі

Вражено...

(Закінчення зі стор. 1)

динатна загоризонтна РЛС 29Б6 „Контейнер“ входить до системи розвідки та попередження про повітряно-космічний напад. Головне завдання – виявляти повітряні цілі різних типів на заявленій дистанції до 3 тис. км.

У ніч на 24 травня українські військові влучили по російському вузлу зв'язку під Алуштою із використанням ракет АТАСМС. Ця військова частина використовується Центром далекого космічного зв'язку Росії, який входить до угруповання Повітряно-космічних сил і був залучений до керування групами супутників Глобальної навігаційної супутникової системи. Цей центр дозволяє покращувати точність розташування на мапі та якості військового зв'язку Росії.

Безпілотники 23 травня пошкодили загоризонтну радіолокаційну станцію „Воронеж-ДМ“, що біля Армавіра у Краснодарському краї. Є супутникові знімки, які свідчать про пожежі або пошкодження, однак офіційного підтвердження ще немає.

„Воронеж-М“ та „Воронеж-ДМ“ – це сучасне покоління російських РЛС раннього попередження. Їхнє завдання – забезпечувати далекий моніторинг повітряного простору та виявляти літаки та балістичні ракети, а також космічні об'єкти. Перший радар у Лехтусі поблизу Санкт-Петербурга запрацював у 2009 році. Станції можуть виявляти об'єкти за 6 тис. км та до 4 тис. км у висоту і

патрульна поліція тимчасово перекрила рух Дніпровською гідроелектростанцією.

На Львівщині під час нічної повітряної тривоги шість крилатих ракет влучили у три об'єкти критичної інфраструктури. Є руйнування. Зенітні ракетні підрозділи, авіація та мобільні вогневі групи Повітряного командування „Захід“ знищили 18 ракет та шість дронів типу „Шахед“.

31 травня російські окупанти завдали по Києву ракетного удару, протиповітряна оборона знищила всі ворожі цілі. Внаслідок падіння уламків в Голосіївському районі виникла пожежа.

Бомбардувальники Ту-95МС запустили крилаті ракети, також були пуски „Калібрів“ з моря, всю ніч „Шахеда“ атакували тилові регіони. Вперше за рік ракети досягли Закарпаття, під ударом були Львів та Стрий біля нього, а також Запоріжжя, де перекрили ДніпроГЕС. Польща піднімала свої винищувачі F-16 перед загрозою атаки, а також залучало авіацію союзників.

На Вінниччині уламки збитого дрона спричинили пожежу на об'єкті критичної інфраструктури. Під ранок ракети також дістались до Івано-Франківська, попрямували до Бурштина.

Укрінформ, УНІАН, „BBC News Україна“

супроводжувати до 500 цілей одночасно.

Знищення РЛС та засобів зв'язку допоможе зробити українську авіацію менш помітною. Звісно, деякі з РЛС не відстежують повітряний чи морський простір України, що не вкладається у цю теорію, але все одно є важливою військовою ціллю.

Поява „пробоїни“ у протиядерному щиті Росії політично компрометує її військове та політичне керівництво, а також є способом показати, що Україна здатна завдавати ударів по стратегічно важливих воєнних об'єктах.

Відведення систем ППО вглиб країни

Ураження таких важливих об'єктів ще раз демонструє, що у країні бракує засобів для їхнього захисту. Також варто зауважити, що станція під Орськом розташована на відстані 1,800 км від кордону з Україною, а отже, українські безпілотники встановили новий рекорд з дальності лету. Атака на станцію може бути промовистим сигналом для російської сторони та, можливо, призведе до того, що комплекс протиповітряної оборони передислокується з фронту на охорону стратегічних об'єктів. Зокрема, ще одна така РЛС є в межах досяжності під Санкт-Петербургом.

РЛС – дорогі об'єкти, а їхнє відновлення потребує тривалого часу. РЛС під Армавіром недієздатна на доволі довгий термін. Будівлі, які ушкоджені, мають не лише чутливий радар, а й всю систему із передавання, отримання та оброблення сигналів, живлення та охолодження. До того ж ремонт в умовах санкцій буде дорожчим і складнішим.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

ЕВГЕН ЩЕРБА
 Ліцензований Продавець
 Страхування Життя

EUGENE SERBA
 Licensed Life Insurance Agent
 Ukrainian National Assn., Inc.
 Branch 173, Wilmington, DE

856-904-4161
 Serba@unainc.org

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Бернардинський...

(Закінчення зі стор. 6)

дився визначний ансамбль Бернардинського монастиря, який був одним з найцікавіших ансамблів польського маньєризму.

„Спочатку під час великої пожежі згорів костел Бернардинів з кляштором, школа, вірменська церква, дві старовинні муровані церкви дізунитів“, – писав літописець Йоахім Єрліч.

Після Берестейської Унії 1596 року і протягом XVII століття в Речі Посполитій дізунитами називали православних, котрі не приєдналися до Унії. Так само міський радник в тогочасних документах використовував термін „дізунити“.

У 1948 році під час прокладання газопроводу під бруківкою Покровської вулиці виявлено фундаменти якоїсь споруди, що будувалась на цьому місці протягом XIV-XVII століть. Навпроти дзвіниці церкви Миколи Доброго траншея перерізала фундаменти з цегли (30x14x6см) на вапняковому розчині. Ширина першого була 3.5м, за ним на відстані 5.25м знаходився другий шириною 0.85м, а ще на відстані 5.25 м – третій шириною 0.85м.

Дуже ймовірно, що це підмурки південної стіни та двох стовпів храму „дізунитського“ монастиря, оточеного мурованою стіною XV-XVI століття. Локалізація „дізунитського“ монастиря дає можливість визначитись і з розташуванням Бернардинського.

На сьогодні від величезного ансамблю „дізунитського“ монастиря збереглась двоповерхова башта з воротами-проїздом в огорожі монастиря, яка була перебудована під дзвіницю церкви Миколи Доброго, і фундаменти храму на проїжджій частині

Покровської вулиці. Бо досить чітко на гравюрі А.Ван Вестефельда видно продовження стіни з трьома баштами та кількоповерховою трапезною.

Бернардинський монастир на Києво-Подолі засновано в 1622 році, і розташовувався він на захід від „дізунитського“. Ймовірно він відділявся від околиць оборонною стіною, яка виходила східною стороною в бік Гнилого проїзду (не плутати з Покровською вулицею, яка в середині XVII століття на ділянці „дізунитського“ монастиря була щільно забудована).

Таким чином Гнилий проїзд мав зі східного боку стіни і башти „дізунитського“ монастиря, а з західного боку – стіни Бернардинського монастиря.

Що стосується місця розташування бернардинів у Києві, то на мою думку, їхня територія обмежувалась на заході вулицею Боричів Тік, на півночі – Андріївським узвозом і на сході – Гнилим проїздом.

Більш детально про планування Бернардинського монастиря на Подолі можна буде сказати після детальних розкопок „дізунитського“ монастиря, позаяк ці два комплекси були відділені провулком.

Оцінити масштаби будівництва Бернардинів на Подолі до деякої міри можна, якщо порівнювати з львівськими бернардинами, ансамбль яких чудово зберігся до нашого часу.

Вірю, що після перемоги ми знову зможемо зайнятися нашою унікальною спадщиною, що Україна засяє безліччю наших духовних вогників. Вірю в тисячолітню мудрість нашого народу, що живе тисячоліттями на своїй землі, і що прийде нова генерація дослідників, яка віднайде в архівах Ватикану креслення і авторів чудового бернардинського комплексу в Києві.

Нове життя...

(Закінчення зі стор. 5)

рівнем учасників. С. Сусід говорить, що „стало зрозуміло, що той формат, який вигадав, має місце. І ми почали повторювати щомісяця. Популярність зростала. Йшли роки... Але було непросто, я ж працював. Це забирало багато часу, сил, енергії. А коли мені виповнилося 40, зрозумів, що маю змінити своє життя. Вирішив ризикнути та вибрав музику, зрозумівши, що мистецтвом маю приносити людям задоволення!“

У заходах МВМ звучали й раніше українські пісні. Але зараз є спеціальні проекти української музики та ізраїльсько-українських пісень. Перший народився, коли в Україні почалася повномасштабна війна, а другий, коли війна почалася в Ізраїлі. Сергій розповідає, як виникли та яку популярність мають ці проекти:

„Коли в Україні розпочалася війна, я провів свій перший МВМ української музики. Два роки війни і майже стільки ж я роблю українську музику. Чому? Половина моєї клієнтури та аудиторії – це люди з України. Я дружу з багатьма людьми, яких батьки, друзі жили в Україні. Коли почалася війна, був у повному шоці, не міг жити спокійно, мене це просто вибило з колії. Поряд зі мною були люди, які душевно, фізично страждали від руйнувань і смертей в українських містах. Моя аудиторія, музиканти, та і я відчували, що ми повинні щось зробити. Поїхати до ЗСУ я не був готовий, але зробити щось, що підніме людям дух, настрій – можу. Підтримати людей, які переживають за Україну – це в моїх силах. І я почав робити сайти української музики у двох форматах: МВМ, де співають професіонали та любителі.“

Коли ж розпочалася війна в Ізраїлі С. Сусід і музиканти підготували новий проект ізраїльсько-українських пісень із Поліною Майофіс. Поліна – мама трьох дітей, викладає вокал в одній із шкіл Ізраїлю, понад п'ять років учасниця МВМ. Приїхала з Луганська в 1999 році. Поліна з родини музикантів: бабуся була співачка та концертмайстер, тато піаніст, з яким Поліна має окремі сольні концерти.

„Коли прийшла в МВМ, – розповідає Поліна, – програма була універсально-танцювальна із репертуаром світових рок-груп. А от коли сталася війна в Україні, ми зробили альбом українського року. В Україні багато рок-груп було тоді. Згодом зрозуміли, що шкода відмовлятися від іншої української музики. Вона мелодійна.“

Відчувши інтерес людей до української музики, почали додавати народні пісні та твори відомих авторів, які вже стали народним надбанням. „Чорнобрівці“. „Ой, у вишневому саду“, „Ніч яка місячна“, пісні Миколи Мозгового. Але співали й пісні сучасних гуртів, наприклад, львівського „Один у каное“. Разом з Сергієм Сусідом ми написали пісню „Бібліотека дитячих книжок“. У ній моє сприйняття того, що сталося в Україні ще 2014 року, і тепер ця війна. Я з російськомовного міста України, але навчалася у школі, де вивчали українську. То були роки помітного зростання української культури, літератури, музики. Були перекладені фільми, серіали, книги українською. Ми ж виховувалися на цих книжках, філь-

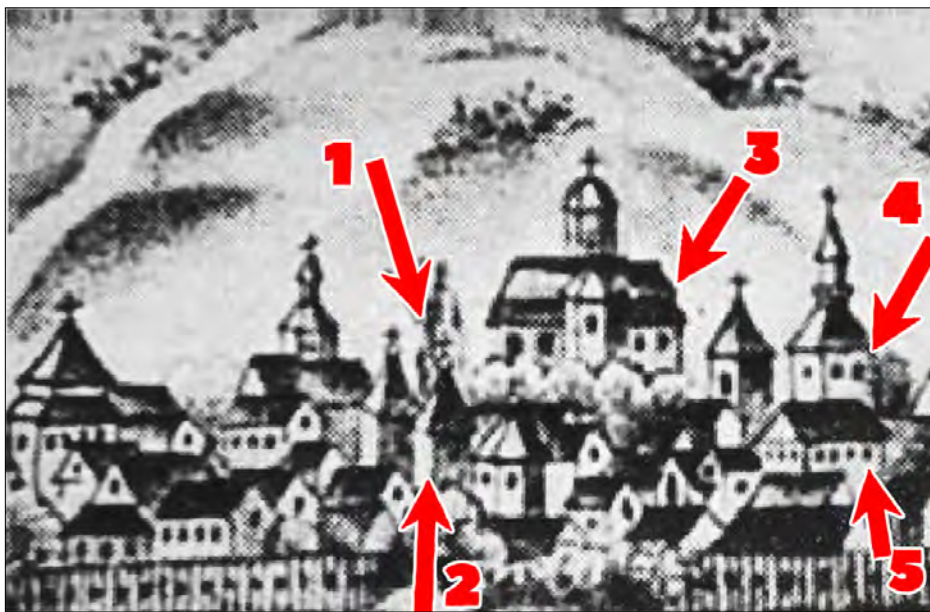
Сергій Сусід та Поліна Майофіс. (Фото: сімейний архів С. Сусіда)

мах, говорили загальними культурними кодами... І раптом сталося те, що сталося. Ось про це пісня. Нові пісні у пляні. Але війна в Ізраїлі внесла також корективи у творчість... Раніше це були лише українські пісні, а після 7 жовтня, коли розпочалася війна і в Ізраїлі, співаємо і пісні на івриті. Це мої дві батьківщини. Так виник спільний проект ізраїльсько-українських пісень“.

Наприкінці травня 2024 року в Хайфі відбувся ще один концерт пісень цього проекту. Артисти співали, глядачі слухали, підспівували, засипали оплесками. Власне, як і в перший концерт півтора року тому. Ось як згадує той захід на підтримку України Поліна:

„У Хайфі хороша аудиторія. Пам'ятаю, коли їхали вперше з українськими піснями, „Ой, у лузі червона калина“ була таким гімном єднання нації, згуртованості, болю та віри. Запропонувала і нам заспівати. Сергій Сусід подумав і сказав, що це якась революційна пісня і ми не взяли її в репертуар. Та коли Сергій побачив залу, де були українські прапори, дівчата у вишиванках зі сльозами на очах, глядачі співали разом зі мною пісні, було чудово. Наприкінці заходу, а заля нас довго не відпускала, хтось раптом заспівав „Ой, у лузі червона калина“... Я подивилася на Сергія, він усміхнувся мені, і я заспівала. Так вона увійшла до нашого репертуару. Зараз теж артисти та зала – одне ціле“.

Музичний відкритий мікрофон продовжує своє життя творчими вечорами, новими проектами, що полюбилися, де звучить музика різних народів і поколінь. І це те, що поєднує, зближує, допомагає вистояти у важкий воєнний час.

Фрагмент гравюри Києво-Подолу з ідентифікацією автором споруд. 1. Монастир „дізунитів“ XI-XVII століть; 2. Стіни і башти „дізунитів“; 3. Храм бернардинів; 4. Дзвіниця бернардинів; 5. Трапеза бернардинів.

Виставка „Маріуполь“...

(Закінчення зі стор. 4)

адже окупанти змушували видаляти фото– та відеодокази своїх злочинів. Виставка складається з чотирьох розділів: „Азовсталь“, „Діти“, „Місто“, „Захисники“. Також на виставці наведено фрагменти листувань мешканців Маріуполя – очевидців блокади.

На думку завідувачі відділом мистецтв бібліотеки Світлани Ушакової, виставка важлива не лише для Центру „ЯМаріуполь“, не лише для бібліотеки, мешканців та гостей

обласного центру. Виставка має значення і для оборонців Маріуполя. „Ця подія зобов'язує нас повернутися до важливого питання – долі захисників Маріуполя та підтримки воїнів ЗСУ“, – зазначає С. Ушакова.

На відкритті виставки виступив студент Дмитро з Донецького державного університету внутрішніх справ, який тепер у Кропивницькому. Дмитро – син одного з полонених захисників „Азовсталі“. Він закликав пам'ятати про оборонців Маріуполя і підтримувати громадські ініціативи, покликані сприяти поверненню полонених додому.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
 Established 1972
 Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
 e-mail: computopr@aol.com

Образи янголів прикрашали...

(Закінчення зі стор. 10)

На цих кахлях хлопчачі обличчя янголят мають помітно опуклі щоки, виділене підборіддя та масивний ніс. Довге золотаве волосся злегка в'ється і нагорі та внизу закручено кулькоподібними кучерями. Німби над головами відсутні. З боків та здолу голови оточені півкільцем крил, як віялом, з білих пер. На деяких знайдених уламках образи янголів більш вдалі художньо, реалістичні, миловидні, індивідуальні та ближчі до іконографічних. На нижніх кутах кахлі оздоблені стилізованими рельєфними лілями.

Дослідники промалювали контури рельєфів виявлених фрагментів кахлів і підготували гіпотетичні реконструкції цілих полив'яних поліхромних та теракотових екземплярів з описаною композицією техніками фотоколажу та комп'ютерної графіки. Також цим методом уявно відтворено чільний фасад верхнього ярусу найдорожчої глазурованої різнобарвної кахляної печі Мазепиного палацу на Гончарівці. Вона була важливою окрасою його інтер'єру, можливо, парадної зали для офіційних прийнять, нарад та бенкетів.

Гадаємо, що після спорудження дорогих кахляних печей Мазепиного маєтку на Гончарівці київськими майстрами вони, чи залучені місцеві кахлярі, виготовляли копії дешевших теракотових кахлів з рельєфами янголів для збуту козакам чи міщанам для оздоблення груб їхніх хат на фортеці та околицях Батурина. За авторитетним прикладом такого декору палацу гетьмана цей мотив поширився в облицюванні кахляних печей населення Мазепиної столиці на початку XVIII ст. до її розгрому 1708 року.

Найближчими аналогіями кахлям з янголами Батурина є такі вироби XVII-XVIII ст., знайдені археологами у Києві. В ході розкопок останнього виявили також уламки керамічних полив'яних різнокольорових тарелів і блюд того часу з малюнками стилізованих голів янголів.

Найбільше зображень голів янголів з двома крилами обабіч бачимо на гравюрах стародруків, виданих у Києві та Чернігові в другій половині XVII-на початку XVIII ст., особливо за каденції І. Мазепи. Їхні образи увічнюють чотири дизайни родового герба гетьмана на гравюрах 1691, 1696, 1697 і 1708 рр. Декоратори кахлів Гетьманщини часто запозичували сюжети, композиції та орнаменти з українських і західних гравюр.

Рельєфи голів двокрилих янголів розміщені на кутах срібної позолоченої оправы Євангелія 1701 р. та на коштовній шаті ікони Божої Матері Дігтярівської рубежу XVII-XVIII ст., фундованих І. Мазепою.

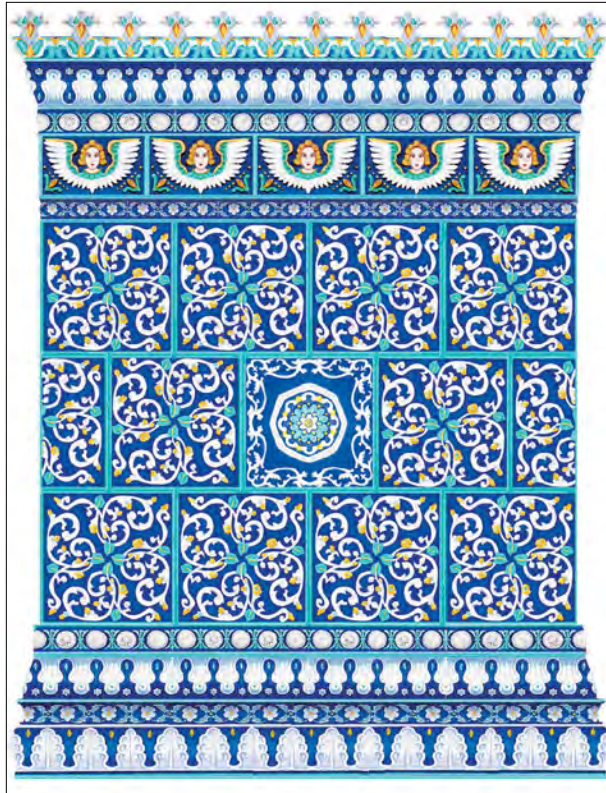
У заповіднику „Гетьманська столиця“ в Батурині виставлена раритетна ікона Богородиці з Христом-Немовлям. Вона, вірогідно, датується Мазепиним часом і могла належати цьому гетьману. На її кутах вирізьблені та розмальовані горельєфи

Керамічна полив'яна пічна кахля із зображенням пущо XVII-початку XVIII ст. Національний музей Кракова. Знімки з Польщі та Італії В. Мезенцева.

Половина теракотової кахлі з рельєфом янгола від обличкування груби гетьманського осідку на Гончарівці. Знімок В. Мезенцева, графічна промалювання С. Дмитрієнка.

Чільний фасад верхнього ярусу найошатнішої глазурованої поліхромної печі, прикрашеної фризом кахлів з янголами, вілли І. Мазепи на Гончарівці до 1700 р. Гіпотетична реконструкція і комп'ютерна графіка С. Дмитрієнка.

Стилізований дерев'яний розмальований барельєф пущо, вирізьблений на рамі картини Луки Синьореллі „Коронація св. Діви Марії“ (1500 р.). Замок св. Янгола у Римі.

чотирьох голів янголят без німбів зі стилізованими розставленими крилами у бароковому дусі з народним колоритом. Їхні дитячі обличчя досить реалістичні та усі індивідуальні. Округлі рум'яні щоки неприродно збільшені, як спостерігаємо на кахлях з тим мотивом гончарівської вілли.

Численні датовані українські гравюри, срібні оправы Євангелія та шата ікони і описані кахлі з репрезентаціями голів янголів з двома крилами з обличкуванням груб осідку І. Мазепи на Гончарівці та осель мешканців фортеці й околиць Батурина свідчать про популярність цього сюжету в світ-

Реалістичний різьблений мармуровий горельєф ренесансного пущо з скульптури Флоренції.

Ціла теракотова кахля з декора печі гончарівського палацу І. Мазепи та жител козаків чи міщан фортеці та околиць Батурина. Фотоколаж С. Дмитрієнка на основі світлини В. Мезенцева.

Ікона Богородиці з Христом-Немовлям та горельєфами янголів XVII ст. Національний заповідник „Гетьманська столиця“. (Фото: В. Мезенцев)

Керамічна майолікова поліхромна вставка з барельєфом янгола XVIII ст. з убору фасаду Успенського собору Києво-Печерської лаври, підірваного у 1941 р. Фонди Національного заповідника „Софія Київська“. (Фото: В. Мезенцев)

ському і релігійному мистецтві козацької держави за його правління. Правдоподібно, гетьман полюбував і сам замовляв передати їхні образи на своїй геральдичній емблемі в ілюстраціях видань Києва і Чернігова, на фундованих ним творах металопластики і пічних кахлях головної столичної ставки.

Як відомо, у юнацькі роки І. Мазепа служив, навчався й подорожував у Польщі, Німеччині, Голандії, Франції та Італії в середині XVII ст. і захоплювався європейським мистецтвом, літературою й культурою. Він міг широко використовувати зображення янголів-пущо ренесансної традиції як данину розповсюдженій тоді на Заході та у Києві мистецькій моді й прояв його європейської культурної орієнтації.

У другій-третьій чверті XVIII ст. завершення фасадів Успенського собору Києво-Печерської лаври оздобили масивними прямокутними керамічними вставками з барельєфами голів янголів з розведеними крилами, розписаними різнобарвною глазур'ю. Після підризу собору більшовиками у 1941 році кілька уцілілих плит та їхніх уламків перенесли з його руїн до сховищ Національного заповідника „Софія Київська“.

Загалом дизайни янголів на вставках Успенського лаврського собору і на значно менших кахлях з груб палацу Гончарівки схожі. Однак набір і розподіл кольорів емалі на фасадних аплікаціях дещо відмінний. Їх також вирізняють німби за головами янголів, які притаманні ликам святих у православній іконографії. На тих плитах собору барельєфи стилізованих облич і кучерів більш масивні, дбайливо й детальніше передані та на деяких зразках миловидні та своєрідні. Щоки янголів опуклі доволі гіпертрофовано, більш, ніж на гончарівських кахлях з цим мотивом.

Описані фасадні керамічні прикраси головного храму Києво-Печерської лаври містять найбільш

(Закінчення на стор. 19)

Образи янголів... (Закінчення зі стор. 18)

довершені, художні, образні й колоритні репрезентації янголів у мистецтві майоліки і декоративній скульптурі козацької держави. Ці київські твори XVIII ст. виразно відображають віяння європейського гуманізму та мистецтва Відродження і бароко. Але, виготовлені у післямазепинський період, вони не могли бути взірцями київським і батуринським майстрам пічних кахлів до зруйнування гетьманської столиці 1708 року.

Розглядуваний мотив янголів без тіла лише з головою і двома розправленими крилами не був прийнятий у православній іконографії Візантії та Київської Русі. Він виник у сакральному мистецтві Відродження Італії в XV ст. Звідти янголи-путті ("putti" італійською мовою) як релігійний символ і все частіше як суто орнаментальний елемент розповсюдились у культовій і світській скульптурі та малюванні цілого християнського світу в XVI-XVIII ст. Тоді цей сюжет поширився переважно через Польщу в Україну. Він набув популярності у скульптурному й малярському декорі костелів, православних церков, монастирів, замків, палаців, надгробків, а також в іконописі, світському живописі, книжковій графіці, художніх метали та кераміці західноукраїнських земель і козацької держави.

У XVI-першій половині XVII ст. запрошені італійські скульптори та маляри перенесли цей мотив до мистецтва Галичини, Волині та Києва за польського панування. З того часу київські кахлярі могли взорувати на горельєфи й малюнки путті за стилем пізнього Відродження, які відомі в інтер'єрах Успенського лаврського і Софійського соборів, а також на їхні зображення на західних й українських барокових гравюрах, ілюстраціях стародруків, католицьких іконах, європейських світському живописі, тореветиці та інших художніх імпортних.

Можна гадати, що вони також були обізнані з пічними кахлями Польщі й тим більш Правобережної України під управлінням Речі Посполитої. На користь цього говорить схожість репрезентацій путті на українських і польських кахлях XVI-XVIII ст. Зокрема, кахлі Польщі того часу звичайно мають рельєфи стилізованих повнощокіх янголів, переважно без німбів, з обличчями та крилами, вкритими білою поливою на кобальтовому тлі, подібно до забарвлення таких оздоб печей палацу Гончарівки.

Аналогічні дизайни і прийоми орнаменталізації голів, зачісок та крил путті знаходимо у скульптурному опорядженні костелів і елітних надгробків Польщі, Західної України та Італії Нового часу. Їхні скульптури впливали на трактування цього сюжету на пічних кахлях Польщі та України. В XVI-XVIII ст. прототипами чи взірцями кахлярам могли служити численні різьблені кам'яні, тинькові й дерев'яні розмальовані горельєфи путті здебільше у реалістичній манері в уборі костелів і поховальних споруд. Тут надруковані приклади такої ранньомодерної скульптури Риму та Флоренції.

Розглянуті у статті кахлі з янголами є одними з найкращих і репрезентативних творів декоративно-ужиткової кераміки Батурина періоду його найвищого піднесення за І.

Мазепи. Глазуровані різнобарвні кахлі походять з найдорожчих і найшатніших печей його головної столичної резиденції та свідчать про її багатство й вишукане художнє оформлення. Вони є рідкісними реліктами ще недостатньо вивченого палацового вбрання володарів козацької держави XVII ст. Ці артефакти дозволяють судити про культуру побуту, спосіб життя і артистичні уподобання І. Мазепи й мешканців фортеці та околиць Батурина і рецепцію ними мистецьких мод Києва і Заходу. Таким чином, дослідження сюжетних кахлів з розкопок Батурина допомагає висвітлити яскраву культуру столиці козацької України та її розвій у сфері європейської християнської цивілізації.

Тотальне знищення російським військом Мазепиною твердині з її захисниками і цивільним населенням у 1708 році трагічно перервало життя міста на півстоліття. Разом з важливими художніми ремеслами там завмерло й місцеве виробництво кахлів. У період відбудови Батурина гетьманом К. Розумовським у другій половині XVIII ст. там запанували привозні пічні кахлі, розписані світськими сценами двоколірною поливою у модному тоді голяндському стилі, без українських і релігійних мотивів.

Автори статті більш детально розглянули образи янголів на кахлях, знайдених у гетьманській столиці, та їхні аналогії в гарно виданому багатоліюстрованому науково-популярному буклеті „Янголи у декорі палацу Івана Мазепи в Батурині: за матеріалами розкопок“ (Торонто, 2023). Цей 12-ий випуск та раніші брошури батуринської серії можна придбати у канцелярії Крайової управи Ліги українців Канади в Торонто за \$10 кожний (тел.: 416-516-8223, email: luc@lucorg.com) та у Видавництві KIUC в Едмонтоні (тел.: 780-492-2973, email: cius@ualberta.ca). На вебсайті того видавництва буклети можна замовити онлайн (<https://www.ciuspress.com/product-category/archaeology/?v=3e8d115eb4b3>).

Їхню публікацію фінансували Фондація „Будучність“ (голова ради директорів Роман Медик) та Дослідний інститут „Україніка“ (президент Орест Стеців, виконавчий директор Ліги українців Канади) у Торонто.

2023 року в авторитетному журналі „Archaeology“ Археологічного інституту Америки вийшла важлива англомова стаття про Батурин як бастион козацької незалежності та культури, його розорення російським військом та цікаві знахідки там археологів (<https://www.archaeology.org/issues/522-2309/features/11638-ukraine-baturyn-cossack-capital>).

Від 2001 року поспіль Батуринський українсько-канадський проект спонсорують KIUC та Дослідний інститут „Україніка“. Фонд катедр українознавства в Нью-Йорку щорічно надає субсидії на цей проект. У 2023-2024 роках дослідження історії та культури Батурина і підготовку публікацій підтримали дотаціями Дослідний інститут „Україніка“, Крайова управа Ліги українців Канади (голова Борис Михайлець), Ліга українців Канади – відділ у Торонто (голова Микола Литвин), Крайова управа Ліги українців Канади (голова Галина Винник), торонтський відділ Ліги українок Канади (голова Наталя Попович), Кредитова спілка „Будуч-

ність“ (голова управителька Оксана Процюк-Чиж), Українська кредитова спілка (головний управитель Тарас Підзамецький), Фондація „Прометей“ ім. Стефанії Швед та Степана Онищука (голова Міка Шепард) і „Benefaction Foundation“ у Торонто. Найщедрішими жертводавцями Батуринського проекту є Оленка Негрич, д-р Юрій Іванчишин (Торонто) та д-р Марія Грицеляк (Парк-Рідж, Іліной).

У липні плянуємо відновити розкопки в Батурині, якщо воєнна ситуація дозволить. За усіх обставин, українські та канадські історики і археологи продовжать дослідження, публікації та публічні доповіді з історії та культури гетьманської столиці.

Від початку повномасштабної війни Росії проти України Чернігівська обласна державна адміністрація припинила фінансування Батуринського археологічного проекту. Його продовження тепер можливе тільки коштом української діаспори у Північній Америці.

Науковці звертаються до українських організацій, фондів, компаній і благодійників з проханням надалі підтримувати історико-археологічні та мистецькі студії Мазепиною столиці та публікацію їхніх результатів. Американських громадян ласкаво просимо надіслати чеки

з пожертвами до канцелярії Фонду катедр українознавства за адресою: Ukrainian Studies Fund, P.O. Box 24621, Philadelphia, PA 19111, USA. Будь ласка, виписіть Ваші чеки на: Ukrainian Studies Fund (memo: Baturyn Project).

Мешканцям Канади радимо надіслати пожертви на адресу: Ucrainica Research Institute, 9 Plastics Ave., Toronto, ON, Canada M8Z 4B6. Просимо виписати Ваші чеки на: Ucrainica Research Institute (memo: Baturyn Project).

Ці українські установи надішлють американським і канадським громадянам відповідні офіційні посвідки для сплачування податків. Усім установам і приватним жертводавцям буде висловлено подяку в публікаціях та публічних лекціях, пов'язаних з проектом.

Додаткову інформацію про Батуринський проект можна отримати від д-ра В. Мезенцева у Торонто (тел.: 416-766-1408, email: v.mezentsev@utoronto.ca). Щиро дякуємо українцям США і Канади за щедрі багаторічну підтримку досліджень старожитностей столиці козацької України та розуміння важливості зберегти її національну культурну спадщину та історичну пам'ять, які фальсифікують й нищать імперія зла.

Помер Петро Франко

ЛьВІВ. – 28 травня на 90-му році життя помер колишній політв'язень, дослідник, письменник та громадський діяч Петро Франко. „Він присвятив своє життя служінню Україні та пам'яті тих, хто зазнав репресій. Його діяльність і наполегливість у відновленні історичної справедливості ніколи не буде забутою“, – зазначив міський голова Андрій Садовий.

Похорон відбувся 30 травня у Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла і на Личаківському цвинтарі. П. Франко народився 4 липня 1934 року в селі Глиниці Львівської області. За участь у націо-

нально-визвольній боротьбі у 15-річному віці був ув'язнений і засуджений до п'яти років особливих концетраційних таборів. Ув'язнення відбував у Мордовії. У 1992 році був обраний головою Львівського обласного Товариства політичних в'язнів і репресованих, а протягом 2010-2015 років – головою Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих, із 2015 року – Почесним головою. Є автором понад 20 книг, сприяв спорудженню пам'ятників у Львові Степану Бандері, Романові Шухевичу, митрополитові Андрею Шептицькому та іншим.

УНІАН

UNION FUNERAL HOME LYTWIN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Watch Your Money Grow
with our 1 Year Share Certificate!

1 Year Share
Certificate
5.38%
APY*

*Serving our Members and the Ukrainian
American Community since 1951!*

*Promoting Savings and Providing Credit with Quality
Financial Products & Services at Great Rates!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

**APY-Annual Percentage Yield is calculated on the assumption that dividends remain on deposit until maturity.
Penalties assessed for early withdrawal. Minimum to open Share Certificate is \$500.00. Rates are effective 5/1/2024
and are subject to change.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

*Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the
United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government
Agency*